

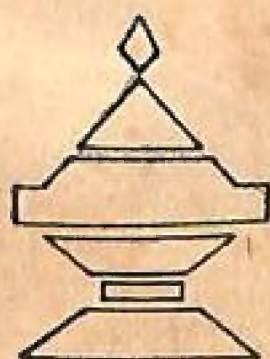
অগৰিচিঙাৰ গ্ৰেম

শ্রী ১৬ শতাব্দী

নন্দ বসু

৫/৩/৬০

ড° লক্ষ্মীৰা দাস

বকরা এজেন্সি

গুৱাহাটী—১

APARISITĀR PREM : An Assamese novelette by
Dr. Lakshahira Das, translated from an English
short story "Letter From An Unknown Woman"
by Stefan Zweig and published by Barua Agency,
Gauhati-1. Year of Publication : August, 1979.

প্ৰকাশক : বৰুৱা এজেন্সি
গুৱাহাটী-১

প্ৰথম প্ৰকাশ : আগষ্ট, ১৯৭৯

মূল্য : তিনি টকা

ছপাশাল : প্ৰেচক
দীঘলী পুখুৰী পাৰ
গুৱাহাটী-১

অনুবাদিকাৰ একাষাৰ

১৮৮১ চনত ভিয়েনাত জন্মগ্ৰহণ কৰা আৰু ১৯৪২ চনত বিষপানৰ
দ্বাৰা সজ্জীক আত্মহত্যা কৰা বিশ্ববৰ্ণ্য সাহিত্যিক ষ্টিভেন জোৱাইগ
হ'ল বিংশ শতাব্দীৰ ইউৰোপীয় সাহিত্যৰ ইতিহাসৰ এটি স্বৰ্ণীয়
নাম। ৰাজনীতিৰ প্ৰতি সম্পূৰ্ণ বীতৰাগ ষ্টিভেন জোৱাইগৰ সাহিত্য-
কৰ্মৰ মূল প্ৰেৰণা হ'ল মানৱতা আৰু নীতিবোধ। মনোবিশ্লেষণধৰ্মী
আৰু মানবিকবোধেৰে উদ্দীপ্ত কালজয়ী সাহিত্যৰাজিয়ে জোৱাইগক
পৃথিৱীজোৰা খ্যাতিৰ অধিকাৰী কৰিছে। তেওঁৰ বিখ্যাত গল্প
"Letter From An Unknown Woman"ৰ মুকলি অনুবাদক
"অপৰিচিতাৰ প্ৰেম" নামাকৰণ কৰি ৰাইজলৈ আগবঢ়ালো।

—লক্ষ্মীৰা দাস

অপৰিচিতাৰ প্লেম

সেই স্বনামধন্য উপন্যাসিক গৰাকী কেইদিনমানৰ কাৰণে পাহাৰীয়া অঞ্চলটোলৈ ফুৰিবলৈ গৈছিল। বাতিপুৰা ভিয়েনা চহৰলৈ উভতি আহিয়েই তেওঁ এখন বাতৰি কাকত কিনিলে। তাৰিখটোলৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰোতেই তেওঁৰ মনত পৰিল, আজি তেওঁৰ যে জন্মদিন। একচল্লিশ বছৰত ভৰি দিলে তেওঁ। কথাটো চাটুৰে বিজুলীয়াই গ'ল তেওঁৰ মনত। অৱশ্যে ইয়াত উৎফুল্লিত হ'বৰ কোনো কাৰণ নাই, যিদৰে নাই দুখবোধৰো কোনো সুযোগ। টেক্সিত বহি তেওঁ সকলো বা-বাতৰিৰ খুটি-নাতি পঢ়ি গ'ল। ঘৰ পায়ৈ জনা গ'ল যে তেওঁৰ অনুপস্থিতিত কেইজনমান সাক্ষাৎপ্ৰাৰ্থী আহি উভতি গৈছে। তদুপৰি কোনোবা কোনোবাই ফোনও কৰিছিল। এসোপা চিঠিও আহি পৰি আছে। চিঠিবোৰ তেওঁ কোনো কোঁতুহল প্ৰকাশ নকৰাকৈ গতানুগতিকভাৱে চকুফুৰাই গ'ল। পত্ৰলিখক সকলৰ নাম জানিবৰ আগ্ৰহ কৰা কাৰণে তেওঁ দুই এখন চিঠি খুলিলে আৰু তেতিয়াই এটা শকত পেকেট তেওঁৰ চকুত পৰিল। ঠিকনা লিখকৰ হস্তাক্ষৰ অৱশ্যে তেওঁৰ অপৰিচিত। যিহওক, সত্ৰহতে পেকেটটো তেওঁ একাষৰীয়া কৰি ৰাখিলে। আৰামী চকীত আউজি চাহ খাই খাই তেওঁ খবৰ কাগজখন পঢ়া শেষ কৰিলে—লগতে কেইখনমান ইস্তাহাৰো। তাৰ পিছত এটা চিগাৰেট জ্বলাই বাকী চিঠিবোৰো পঢ়িবলৈ ধৰিলে।

এইবাৰ তেওঁ সেই বিৰাট দীঘলীয়া চিঠিখন খুলিলে—অলপ আগতে যিখন এটা পেকেট বুলি তেওঁ আঁতৰাই থৈছিল। তেওঁ দেখিলে যে সেইখন সাধাৰণ চিঠি নহয়—এখন পাণ্ডুলিপি। ডাঙৰ ডাঙৰ কাগজত খুব খৰখেদাকৈ লিখা নাৰীৰ হাতৰ আখৰৰ এখন চিঠি। খামৰ ভিতৰখন তেওঁ পুনৰ পৰীক্ষা কৰিলে—ভিতৰত কিজানি কুৰা কিবা কাগজ আছে—তেওঁৰ হয়তো চকুত পৰা নাই। তেওঁৰ অনুমান মিছা হ'ল ভিতৰত কোনো চিঠিপত্ৰ বেলেগে নাছিল। যেয়ে চিঠিখন লিখিছে তেওঁৰ স্বাক্ষৰ নাইবা ঠিকনা তেওঁ ক'তো

বিচাৰি নেপালে। চিঠিখন পঢ়িবলৈ লৈ অতি বিস্মিত হৈ পৰিল উপস্থাসিক। লিখিকাই কোনো সম্বোধন কৰিবৰ প্ৰয়াস কৰা নাই, ওপৰত কেৱল লিখা আছে, “তেওঁৰেই উদ্দেশ্যে লিখিছো যি মোক চিনি নাপায়।”, তেওঁৰ সন্দেহ হ’ল—চিঠিখন সঁচাকৈয়ে তেওঁলৈকে লিখা হৈছে জানো? নে অন্য কোনো ব্যক্তিক সম্বোধন কৰিছে?” প্ৰবল কৌতূহলৰ বশবৰ্ত্তী হৈ তেওঁ চিঠিখন প্ৰথমৰ পৰা পঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

“মোৰ ল’ৰাটিৰ কালি মৃত্যু হৈছে। সেই ক্ষুদ্ৰ ক্ষণভঙ্গুৰ বন্দী জীৱনটোক ধৰি ৰাখিবৰ কাৰণে তিনিদিন তিনিবাতি মৃত্যুৰ লগত কিয়ে সংগ্ৰাম নকৰিলো মই। ইনফুয়েঞ্জা জ্বৰৰ উত্তাপত বেচেৰাৰ দেহাটো যেতিয়া দহিপুৰি গৈছিল, মই তেতিয়া তাৰ কাষত একেথৰে চল্লিশ ঘণ্টা বহি আছিলো। দিনে বাতি চক্বিশ ঘণ্টাই মূৰত জল-পটি দিছো। খুব কষ্ট পাইছিল সি। যন্ত্ৰণাত অস্থিৰ হোৱা তাৰ কুমলীয়া হাতখন মোৰ হাতৰ মুঠিত স্তম্ভুৱাই ৰাখিছিলো মই। তৃতীয়দিনা সন্ধিয়াৰ পাছত মই একেবাৰে ভাঙি পৰিলো, অত্যধিক পৰিশ্ৰমৰ কাৰণে। মোৰ যে শক্তি নিঃশেষ হৈ গৈছিল। নিজৰ অজ্ঞাতসাৰে কঠিন বিচনাখনতে শুই পৰিছিলো তিনি চাৰি ঘণ্টাৰ কাৰণে। ল’ৰাটি ঠিক সেই সময়তে ঢুকাল। সোৱা মোৰ সোণটো তাৰ সৰু বিচনাখনতে এতিয়াও শুই আছে। মৃত্যুৰ আগতে থকাৰ দৰেই এতিয়াও সি একেদৰে পৰি আছে। কেৱল এতিয়া তাৰ চকুহাল মুদ। উসু তাৰ বুদ্ধি দীপ্ত ক’লা চকুজুৰি ইমান যে ধুনীয়া আছিল। অস্থিৰ হাত ছখন এতিয়া বুকুত স্থিৰ হৈ পৰি আছে। বিচনাৰ চাৰিওফালে চাৰিডাল মম জলি আছে। দৃশ্যটো যে অতি মৰ্মান্তিক তাত সন্দেহ নাই।

ইয়াত বহি বহি মই চকুৰে একোকে দেখা পোৱা নাই অথচ উঠিও যাব নোৱাৰো। মমৰ শিখা যেতিয়া কঁপি উঠে তেতিয়া এনে লাগে যেন তাৰ নিশ্চল মুখ আৰু প্ৰাণহীন ওঁঠৰ ওপৰেদি পাব হৈ যাব ধৰিছে ছায়াৰ মিছিল—টউৰ দৰে ইটোৱে সিটোৰ পিছত ধাৰমান। হঠাৎ যেন দেখা পালো তাৰ মুখ আৰু ওঁঠ দুখন কঁপি উঠিছে। মোৰ

অপৰিচিতাৰ প্ৰেম

এনে লাগিল যেন সি মৰা নাই। টোপনিৰ পৰা সাৰ পাই উঠি সি হয়তো স্পষ্টভাৱে কিবা কথা কব—য’ত প্ৰকাশ পাব শিশু সুলভ সম্ভাষণ। কিন্তু—কিন্তু মইতো জানো যে’ সি মৃত। নাই মই তাক আৰু নাচাওঁ। আশা কৰাৰ অৰ্থ হ’ল আকৌ এবাৰ নিৰাশাত বুৰ যোৱা। এতিয়া মই নিঃসন্দেহ হৈছো যে যোৱাৰাতি মোৰ ল’ৰাটিৰ মৃত্যু হৈছে। এতিয়া আপুনিয়ে মোৰ একমাত্ৰ ভৰসা। পৃথিৱীত আন কোনো আপোন নাই। আপুনি মোক চিনি নাপায়, তথাপি কৈছো, আপুনি মোৰ সকলো। মানুহ আৰু যাৱতীয় জাগতিক সমস্যা লৈয়েই আপোনাৰ কাৰবাৰ। এইবোৰ যে আনন্দদায়ক তাত কোনো সন্দেহ নাই। মোৰ লগত আপোনাৰ কোনো পৰিচয় নাই, তথাপি কৈছো কেৱল আপোনাকেই মই ভালপাওঁ। জীৱন জোৰা এই ভাল পোৱাৰ সোঁত কোনোদিনেই ব্যাহত হোৱা নাই।

টেবুলত বহি চিঠি লিখিছো; গতিকে মম এডাল জলাবলগীয়া হ’ল। ল’ৰাটিৰ মৃতদেহৰ কাষত অকলে অকলে বহি থকাটো অসম্ভৱ হৈ উঠিছে। কাৰোবাৰ ওচৰত মনৰ কথা খুলি কব পাৰিলে বাচিলো-হেঁতেন। এনে এটি ভয়ঙ্কৰ মুহূৰ্তত আপোনাৰ বাহিৰে অন্য কাক বাক মনৰ কথা কম? বিশ্বাস কৰক আগতে ভবাৰ দৰেই এতিয়াও মই আপোনাকেই একমাত্ৰ বন্ধু বুলি ভাবো। কথাটো বোধকৰো আপোনাৰ সিমান পৰিষ্কাৰ হোৱা নাই, ময়ো যেন ভালদৰে তাক ব্যক্ত কৰিব পৰা নাই। ভীষণ মূৰৰ বিষ, কপালৰ শিৰ ফুলি উঠিছে, হাতভৰি বিষত টনটনাব লাগিছে। হয়তো মোৰ জ্বৰ উঠিছে। এনেদৰেই যদি মই মোৰ পুত্ৰৰ লগত মিলিত হব পাৰো তেন্তে মোৰ কোনো খেদ নাথাকিব। মাজে মাজে মই চকুৰে অন্ধকাৰ দেখিছো। হয়তো এই চিঠি মই শেষ কৰিব নোৱাৰিম। তথাপি মই চেষ্টাৰ ক্ৰটি নকৰো শেষ কৰিবলৈ। মোৰ বক্তব্যখিনি আপোনাক জনাবলৈ প্ৰাণপণে চেষ্টা কৰিম। আপুনি মোক চিনি নাপালেও আপুনিয়ে মোৰ অতিকৈ প্ৰিয়জন।

জীৱনত এয়ে প্ৰথম আপোনাৰ কাষত সকলো কথা খুলি কবলৈ সাজু হৈছো। মোৰ জীৱনৰ সমস্ত কাহিনী মই আপোনাক শুনাব

অপৰিচিতাৰ প্ৰেম

খোজো। মোৰ মৃত্যুৰ পাছত আপুনি এই কাহিনীৰ সকলোটি জানিব পাৰিব। তেতিয়া আন কাৰো ওচৰত আপুনি কৈফিয়ৎ দিব লগা নহব। যদি মোৰ মৃত্যু নহয় তেন্তে এই চিঠি মই টুকুৰাটুকুৰাকৈ ফালি পেলাই দিম। তেতিয়া হ'লে এই কাহিনী চিৰদিনৰ কাৰণে গোপন হৈয়ে থাকিব। আপুনি যদি এই চিঠি কেতিয়াবা পায় তেন্তে জানিব যে এগৰাকী মৃত্যু নাৰীয়ে তেওঁৰ জীৱন কাহিনী আপোনাক কৈ গৈছে।

মোৰ জীৱনটো মই প্ৰথমৰ পৰা শেষলৈ আপোনাৰ হাততে অৰ্পণ কৰিছো। ইয়াত আপুনি শঙ্কিত হ'বৰ কোনো কাৰণ নাই কাৰণ যি মৃত তেওঁৰটো কোনো দাবী থাকিব নোৱাৰে। ভালপোৱা, সহানুভূতি আৰু কৰুণা প্ৰত্যাশাৰ সুযোগ তেওঁৰ নাই। যি দুঃসহ যন্ত্ৰণাত জৰ্জৰিত হৈ আজি মই এই গোপন কাহিনীটি লিপিবদ্ধ কৰিবলৈ লৈছো তাৰ সকলোখিনি সত্য বুলি আপুনি গ্ৰহণ কৰিব বুলিয়ে মোৰ আশা থাকিল। মই ইয়াত যি কথা লিখিছো তাৰ বিন্দু বিসৰ্গও মিছা নহয়। একমাত্ৰ সন্তানৰ মৃতদেহৰ কাষত বহি পৃথিবীৰ কোনো মাতৃয়ে মিছা কথা ক'ব নোৱাৰে। মোৰ প্ৰত্যেকটো কথা আপুনি বিশ্বাস কৰিব, এই অনুৰোধৰ বাহিৰে আপোনাৰ পৰা দ্বিতীয় একোকে মই নিবিচাৰো।

যিদিনা আপোনাক মই প্ৰথম দেখিলো সেইদিনাৰ পৰাই এই কাহিনীৰ আৰম্ভ। তাৰ আগৰ যিখিনি কথা মনত পৰে, সেইখিনি চৰম বিভ্ৰান্তি আৰু বিবাদেৰে পৰিপূৰ্ণ, স্বৰণীয় অতীত বুলি যাক ক'ব নোৱাৰো। সেই জীৱনটো মাটিৰ তলৰ ঘৰৰ নিচিনাই আছিল— ভিতৰৰ সকলো বস্তু-বাহানি ধূলি আৰু মকৰাৰ জালে ঢাকি পেলাইছিল। তাত বাস কৰা মানুহবোৰো আছিল বৰ স্তূলবুদ্ধিসম্পন্ন। অৱশ্যে মোৰ মনে কোনোদিনেই তাক আশ্ৰয় বুলি গণ্য কৰা নাই। আপুনি যেতিয়া মোৰ জীৱনত প্ৰথম উপস্থিত হ'ল তেতিয়া মোৰ বয়স মাত্ৰ তেৰ।

আপুনি সম্প্ৰতি যি ঠাইত বাস কৰিছে সেই ঠাইতেই ময়ো এদিন বাস কৰিছিলো। এতিয়া ভাবিলেও আচৰিত লাগে যে সেই

ঠাইতেই বহি আপুনি মোৰ চিঠি পঢ়িব লগা হৈছে। আমাৰ ফ্লেট একতলাতেই আছিল। আপোনাৰ দৰজাৰ বিপৰীত ফালেই আছিল আমাৰ ঘৰৰ দৰজা। আপুনি নিশ্চয় আমাক পাহৰি গৈছে। একাউন্টেন্ট চাহাবৰ সেই শোকসন্তপ্তা বিধবা স্ত্ৰী আৰু তেওঁৰ অপ্ৰাপ্তবয়স্কা ক্ষীণ ছোৱালীজনীৰ কথা মনত আছেনে? আপোনাৰ সেইবোৰ মনত ৰখাটো সম্ভৱ নহয় বুলি জানো। আমি ইমান গোপনে তাত বাস কৰিছিলো যে আন মানুহে তাত আমাৰ উপস্থিতিৰ কথা জনাই নাছিল। যি সকল দৰিদ্ৰ তেওঁলোকৰ বৈশিষ্ট্যই হৈছে নিজৰ অস্তিত্বৰ কথা অন্যক বুজিবলৈ নিদিয়াতো। অৱশ্যে প্ৰকৃত ভদ্ৰতা প্ৰকাশৰ এইটো লক্ষণ নহয়। মই এনে ধাৰণা কৰাই সঙ্গত হ'ব যে আপুনি আমাৰ নাম-ধাম নেজানিছিল। কাৰণ আমাৰ বাহিৰৰ দৰজাত কাৰো নাম লিখা নাছিল। কোনো মানুহে কেতিয়াও আমাক দেখা কৰিবলৈ অহা নাছিল। তদুপৰি ইতিমধ্যে সময়ৰ ব্যৱধান বহুতো বাঢ়ি গ'ল—পোন্ধৰ ষোল বছৰেই হ'লহি। এতেকে আমাৰ কথা মনত ৰখাটো অসম্ভৱ।

মই কিন্তু একোকে পাহৰি যোৱা নাই, খুটি-নাটি প্ৰতিটো কথা মনত সাঁচি ৰাখিছো। অতিশয় আশ্চৰ্য্যৰ কথা, আপোনাক মই যিদিনা আৰু যি সময়ত প্ৰথম দেখিছিলো সেইটোও ফটফটীয়াকৈ মনত আছে। এনে লাগে যেন এইমাত্ৰ আপোনাৰ লগত দেখা হ'ল। পোন্ধৰ ষোল বছৰৰ ব্যৱধান মূৰ্ত্ততে নাইকীয়া হ'ল।

ব'ব অলপ ধৈৰ্য্য ধৰক—আঁতৰি মাৰি গোটেই কাহিনীকে আপোনাক শুনাম আজি। গল্পটো কওঁতে আৰু কিমান সময় লাগিবনো? আপুনি যেন ক্লান্তিবোধ নকৰে, সেয়ে মোৰ মিনতি। এবাৰ ভাবি চাওকচোন—আপোনাক মই গোটেই জীৱন ভাল পাই আহিছো। অথচ এক মূহূৰ্ত্তৰ কাৰণেও ক্লান্তিবোধ কৰা নাই।

আপোনাৰ আগতে সেই ফ্লেটত বাস কৰা মানুহবোৰ আছিল জঘন্য স্বভাৱৰ। দিনে নিশাই নিজৰ ভিতৰতে হাই কাজিয়া কৰিছিল সিহঁতে। অতিপাত দৰিদ্ৰ হৈও সিহঁত আমাৰ প্ৰতি অলপো সদয় নাছিল। আমি কাৰো লগত মিলা-মিচা নকৰো কাৰণে আমাক বৰ ঘিণাইছিল। সিহঁতৰ ভিতৰে এজনে মদ খাই আহি ঘৈণীয়েকক

মাৰধৰ কৰিছিল। বোধকৰো কাচৰ প্লেট বা চকী আদি দলিয়াদলি কৰিছিল সিহঁতে। মাজৰাতি এনে হট্টগোলত প্ৰায়েই আমাৰ টোপনি ভাঙি গৈছিল। এদিনাখন পৰিস্থিতিয়ে গুৰুতৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিলে। তিব্বোতাজনীক সি ইমান বেছি মৰিয়ালে যে তাইৰ নাকেৰে তেজ ববলৈ ধৰিলে। সহ কৰিব নোৱাৰি তাই ঘৰৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিল। আমি দেখিলো তাইৰ খোলা চুলিকোচা বতাহত উৰি ফুৰিছে আৰু তাইৰ মাতাল স্বামীয়ে কুৎসিত ভাষাৰে গালি পাৰি পাৰি তাইৰ পিছে পিছে আহি এঠাইত থিয় দি আছে। ইতিমধ্যে আন মানুহবোৰো আহি সেই ঠাইত হাজিৰ হ'ল। সিহঁতে পুলিচ আনিব বুলি সতৰ্ক কৰি দিলে। মোৰ মাই এইবোৰ মানুহৰ লগত কোনো সম্পৰ্ক নেবাখিছিল। সিহঁতৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ লগত খেলা-ধুলা কৰিবলৈ আমাক নিষেধ কৰি দিছিল। সেই কাৰণে সুযোগ পালেই সিহঁতে মোৰ ওপৰত বিৰোধগাৰ কৰিবলৈ দ্বিধাবোধ নকৰিছিল। বাস্তাই ঘাটে দেখা-দেখি হ'লে সিহঁতে মোক খুব গালি পাৰিছিল।

এবাৰ সিহঁতে এটা শিলগুটি মাৰি পঠিয়ালে আৰু সেইটো মোৰ কপালত লাগি কিছু কাটিলে। সিহঁতক কোনেও ভাল নাপাইছিল। তাৰপিছত এটা ঘটনা ঘটিল—সম্ভৱতঃ চুৰিৰ অপৰাধত মানুহটোক পুলিচে গ্ৰেপ্তাৰ কৰি লৈ গ'ল। আমি স্বস্তিৰ নিশ্বাস পেলালো। কেইদিনমান দৰ্জাৰ আগত “ভাড়া দিয়া হব” বুলি লিখা বিজ্ঞপ্তি ওলমি ব'ল। এদিন দেখিলো সেই বিজ্ঞপ্তি তাত নাই। ঘৰৰ মালিকৰ বন কৰা ল'ৰাটোৰ পৰা জানিব পাৰিলো যে এজন সাহিত্যিকে সেই ফ্লেটটো ভাৰালৈ লৈছে। তেওঁ অবিবাহিত আৰু শান্ত প্ৰকৃতিৰ মানুহ, এতেকে, তাত আৰু গুণ্ডগোল হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই। সেইদিনাই আপোনাৰ অনুপস্থিতিতে আপোনাৰ লগত মোৰ প্ৰায় পৰিচয় ঘটিল।

কেইদিনমান পিছতে ঘৰ ছৰাবোৰৰ ধুই ধাই পৰিষ্কাৰ কৰা হ'ল। অকল এয়ে নহয়—মিষ্টি আৰু ডেকোবেটৰ আহি নতুন বং দি সজাই তুলিলে কোঠাবোৰ। ইয়াৰ ফলত কিছু গুণ্ডগোল হ'ল অৱশ্যে; কিন্তু তথাপি মোৰ মাক খুব প্ৰফুল্লিত দেখা গ'ল। তেওঁ কলে—

“হওক তেও, অৰাজকতাৰ পৰা মুক্তি পালো, এতিয়া ওচৰৰ ফ্লেটত শান্তি বিৰাজ কৰিব।” আপুনি কোন সময়ত ঘৰ বদলি কৰি এই নতুন ঘৰত সোমালহি মই কব পৰা নাছিলো। ঘৰছৰাবোৰ ঠিকঠাক কৰি সজোৱা সময়ত আপুনি নাছিল—আছিল আপোনাৰ ভৃত্য। তাক আজিও মোৰ মনত আছে। চুটি চাপৰ মানুহটোৰ চুলিবোৰ তেনেই পকি বগা হৈ গৈছিল। আচাৰ-ব্যৱহাৰৰ মাজত এনে গাভীৰ্য্য আছিল যেন চিৰকাল সি সম্ভ্ৰান্ত পৰিয়ালতেই কাম-কাজ কৰি আহিছে। ইমান শৃংখলভাবে সি সকলো কামকাজ সমাধা কৰি পেলালে যে আমি সকলোৱে অতি মোহিত হৈ পৰিলো। এই চহৰৰ ফ্লেটত এনে উচ্চ খাপৰ আৰু সুচতুৰ ভৃত্য আমি কেতিয়াও দেখা নাছিলো। একেবাৰে নতুন কথা যেন। মানুহটো ইমান যে ভদ্ৰ আৰু বিনয়ী আছিল। অন্তৰ্ভাৱন কৰা ল'ৰাবোৰৰ লগত সি কেতিয়াও অযাচিত অন্তৰঙ্গতাত লিপ্ত নহৈছিল। মোৰ মাৰ লগতো সি অতি সম্ভ্ৰমেৰে কথা-বতৰা কৈছিল। বয়সত মই বহুতো সৰু আছিলো যদিও সি মোৰ লগত সদায় শিষ্টাচাৰ পূৰ্ণ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। কেতিয়াবা কেতিয়াবা সি আপোনাৰ নাম উচ্চাৰণ কৰিছিল যদিও তাত মালিক-ভৃত্যৰ সম্পৰ্কটো প্ৰকাশ হোৱা নাছিল। বৰং সি আপোনাৰ পৰিয়ালৰ এজন যেন লাগিছিল। এইজন বৃদ্ধক মই বৰ ভাল পাইছিলো—লগতে ঈৰ্ষাও কৰিছিলো। কাৰণ চক্ৰিশ ঘণ্টাই সি আপোনাৰ লগত থাকি সেৱা-শুশ্ৰূষা কৰাৰ অধিকাৰ লাভ কৰিছিল।

এইবোৰ খুটি-নাটি প্ৰাত্যহিক ঘটনা কিয় উল্লেখ কৰিছো জানেনে? ইমান কম বয়সতে আপোনাৰ ব্যক্তিত্বই যে মোৰ ওপৰত ইমান প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছিল তাকেই প্ৰমাণ কৰিবৰ কাৰণে। আপোনাক দেখাৰ আগতেই আপোনাক কেন্দ্ৰ কৰি চতুৰ্দ্দিকে সৃষ্টি হৈছিল এক অতি মোহনীয় বৰ্ণবলয়—অলৌকিক মহিমাৰে অতুজ্জল। ঐশ্বৰ্য্য, বিস্ময় আৰু বহুস্তৰে আৱৰা আছিল আপোনাৰ জীৱন। যিসকল সদায় সংকীৰ্ণ গণ্ডিৰ মাজতে ডাঙৰ দীঘল হৈছে তেওঁলোকে কিবা এটা নতুনকৈ দেখিলেই অতি কোঁতুহলী আৰু প্ৰচণ্ড লোভী হৈ

পৰে। আমাৰ এই ঘৰলৈ আপুনি কেতিয়া আহে তাৰেই অপেক্ষাত আমি উন্মুখ হৈ বসো। এদিন স্কুলৰ পৰা আহি দেখিলো বস্তু-বাহানি বোজাই কৰা এখন গাড়ী আহি ঘৰৰ আগত বৈ আছে। মোৰ কৌতুহল তেতিয়া চৰম বিন্দুত। সৰু সৰু বস্তুবোৰ প্ৰথমে নমোৱা হ'ল। মই ছুৱাৰ মুখতে বৈ থাকিলো আৰু প্ৰশংসাপূৰ্ণ দৃষ্টিৰে সকলো চাই গলো। আপোনাৰ বস্তুবোৰ একেবাৰে নতুন—অৰ্থাৎ মই দেখি দেখি অভ্যস্ত হোৱা বস্তুবোৰতকৈ এইবোৰ একেবাৰে বেলেগ। ভাৰতীয় দেৱদেৱীৰ মূৰ্তি, ইটালি দেশৰ ভাস্কৰ্য্য আৰু কত কিমান ছবি আছিল যে তাত!

সকলোতকৈ শেষত নমোৱা হ'ল বাশি বাশি কিতাপ—কিযে সুন্দৰ আছিল সেই কিতাপবোৰ! এজন মানুহৰ যে ইমান কিতাপ থাকিব পাৰে সেইটো মোৰ কল্পনাৰ অগোচৰ আছিল। আপোনাৰ ঘৰৰ সমুখত ক্ৰমে কিতাপবোৰ স্তূপীকৃত হ'ল। দেখিলো আপোনাৰ অনুগত ভৃত্যই প্ৰত্যেকখন কিতাপ জাবি-জোকাৰি থবলৈ ধৰিলে। ক্ৰমবৰ্দ্ধমান কিতাপৰ স্তূপটোৰ প্ৰতি মোৰ লুভীয়া দৃষ্টি আকৰ্ষিত হ'ল। আপোনাৰ ভৃত্যই এই কামত কোনো আপত্তি নকৰিলে যদিও সি মোক আমন্ত্ৰণো নকৰিলে কিতাপখিনি চাবলৈ। সেই কাৰণেই কিতাপবোৰ চুবলৈ মোৰ বৰ ভয় লাগিল। বিশ্বাস কৰক চামৰাৰে বন্ধোৱা সেই মিহি কিতাপবোৰ চুই চাবলৈ মোৰ যে ইমান প্ৰবল ইচ্ছা হৈছিল। খুব ভয়ে ভয়ে মই তাৰে কেইখনমান কিতাপৰ নাম লিখি পেলালো। আটাইবোৰ আছিল ফৰাছী আৰু ইংৰাজী ভাষাত লিখা আৰু স্বীকাৰ কৰিবলৈ মোৰ কোনো দ্বিধাবোধ নাই যে এই দুটা ভাষাৰ এটিও মই নাজানিছিলো। তথাপি ঘণ্টাৰ পিছত ঘণ্টা মই কিতাপ চাই কটাই দিব পাৰিলোহেতেন কিন্তু মায়ে ভিতৰলৈ মতাত মই গুচি আহিলো।

আপোনাক মই তেতিয়াও চকুৰে দেখাই নাছিলো অথচ গোটেই বাতি মই কেৱল আপোনাৰ কথা ভাবিয়ে কটাই দিলো। মোৰ নিজা বুলিবলৈ মাত্ৰ বাৰখনমান বৰ বাজে কিতাপ আছিল। সিও ফটাচিটা, বাকলি এবাই যোৱা। তথাপি সেইবোৰ অতি প্ৰিয়

আছিল মোৰ। এবাৰ ছুৱাৰ নহয়, বহুবাৰ সেইবোৰ কিতাপ পঢ়িছো মই। এতিয়া আচৰিত হৈ মই কেৱল আপোনাৰ কথাকে ভবাত লাগিলো—কিমান কিতাপ আপোনাৰ, কি বিশাল জ্ঞানৰ পৰিধি, কিমান ভাষা জানে আপুনি, আৰু আচৰিত হৈয়ো আপুনি পাণ্ডিত্যৰ অধিকাৰী! আপুনি মানুহজন যে কেনেধৰণৰ হব পাৰে ভাবি ভাবি মই বিভোৰ হৈ পৰিলো। একেলগে ইমানবোৰ কিতাপৰ কথা কল্পনা কৰোতে কৰোতে আপোনাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাৰে মন ভৰি উঠিল। মনে মনে আপোনাৰ এটি কাল্পনিক মূৰ্তিও গঢ়ি তুলিলো। আপুনি নিশ্চয় চকুত চচ্‌মা লোৱা এজন বৃদ্ধ। আমাৰ ভূগোলৰ চাৰৰ দৰে আপোনাবো লম্বা পকা দাড়ি আছে, অৱশ্যে তাতকৈ যে আপুনি দেখাত বেছি সুন্দৰ, অধিক দয়াশীল আৰু বিনয়ী সেই সম্পৰ্কে মোৰ অলপো সন্দেহ নাই। আপোনাক বৃদ্ধ হিচাপে কল্পনা কৰিও আপুনি এজন সুদৰ্শন পুৰুষ বুলি কয় যে নিশ্চিত হ'লো মই নিজেই নেজানো। সেই বাতিয়েই মোৰ সপোনত আপুনি দেখা দিলেহি।

পিছদিনা আপুনি ফ্লেটলৈ আহিল। মই অতি সজাগ হৈ আছিলো যদিও আপোনাৰ মুখ মই দেখা নাপালো। ফলত মোৰ কৌতুহল ভীষণ বাঢ়ি গ'ল। আপুনি আহি পোৱাৰ তৃতীয় দিনাহে মই প্ৰথম আপোনাক দেখিলো। শিশুসুলভ কল্পনাৰে যিজন মানুহৰ কল্পনা কৰিছিলো বাস্তৱত দেখোন তেওঁৰ লগত কোনো সামঞ্জস্য নাই। আপোনাক একেবাৰে অন্যধৰণৰ দেখা পাই মই বৰ আচৰিত হ'লো, মই ভাবিছিলো চচ্‌মা পিন্ধা মানুহ এজনক দেখা পাম; কিন্তু আপুনি আমাৰ সমুখত উপস্থিত হ'লহি এনে এটি ৰূপত, যাৰ দেহ নাইবা মনত বয়সৰ কোনো ছাপেই পৰা নাই। পাতল বাদামী বঙৰ কোট পেণ্ট পিন্ধিছিল আপুনি। সৰু ল'ৰাৰ নিচিনা উলাহত জপিয়াই দুটা দুটা চিৰি বগাই ওপৰলৈ উঠিছিল। হাতত আছিল টুপীটো। আপোনাৰ মুখখন দেখাত কোনো অসুবিধা হোৱা নাছিল। আজিও আপোনাৰ সেই তাকণ্যৰে ভৰা ছবি মোৰ চকুত স্পষ্টভাৱে ভাঁহি আছে। সুন্দৰ, সুগঠিত আৰু ফিটফাট মানুহজনক দেখি মই বিস্মিত হোৱাই নহয়—প্ৰচণ্ড আঘাত পালো যেন। মোৰ অনুভৱ

হ'ল যে আপোনাৰ মাজত দুজন মানুহ লুকাই আছে। দুই বকমৰ অভিব্যক্তি মোৰ চকুত ধৰা পৰিল। খেলা-ধুলা আৰু দুঃসাহসিক কামত সদা চঞ্চল এজন ম'নুহ আৰু শিল্পকলা, জ্ঞান চৰ্চ্চাত নিমগ্ন আন এজন। মই নিজৰ অজ্ঞাতসাবে বুজিব পাৰিলো যে আপুনি দুই বকমৰ জীৱন যাপনত অভ্যস্ত। আপোনাৰ বাহিৰৰ জীৱনটোৰ লগত সকলোৰে পৰিচয় আছিল। আনটোৰ বিচৰণভূমি আছিল আপোনাৰ নিজৰ অন্তৰ, যাৰ লগত পৃথিৱীৰ অন্য মানুহৰ যোগাযোগ নাছিল।

মোৰ নিচিনা এজনী তেৰবছৰীয়া সৰু ছোৱালীক আপুনি যে কি সন্মোহনী মন্ত্ৰেৰে মোহিত কৰি ৰাখিছিল তাক শুনিলে আপুনি নিজেও অতি আচৰিত হ'ব। সেই বয়সতে কিন্তু আপোনাৰ জীৱনৰ গোপন বহস্যটো মোৰ চকুত ধৰা পৰিছিল। প্ৰথম দৃষ্টিতেই মই দেখা পাইছিলো আপোনাৰ ছুটা অস্তিত্বৰ মাজৰ প্ৰকাণ্ড ফাঁটটো।

এতিয়া নিশ্চয় বুজি পাইছে মন প্ৰলোভিত কৰা এটা প্ৰহেলিকাৰ নিচিনাই মই আপোনাক জ্ঞান কৰিছিলো। আপুনি লেখক আৰু স্বনামধন্য বুলি সকলোৱে আপোনাক শ্ৰদ্ধাৰ চকুৰে চায়। মই কিন্তু এজন উৎফুল্ল স্বভাৱৰ পঁচিশ বছৰীয়া যুৱক হিচাবেহে আপোনাক দেখিলো। আপোনাক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই মোৰ জীৱনবৃত্ত ঘূৰিবলৈ ধৰিলে। তেৰবছৰীয়া ছোৱালী এজনীৰ জীৱনত যিমানখিনি সততা থাকিব পাৰে সেই গোটেইখিনি এই নতুন প্ৰচেষ্টাত উৰুৱিয়াই দিলো মই। আপোনাৰ সকলো কথাৰ ওপৰত মোৰ সতৰ্ক দৃষ্টি ৰ'ল। আপোনাৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ অভ্যাসবোৰকো লক্ষ্য কৰিলো মই মনে মনে। ফলত মোৰ কৌতুহল যেন ক্ৰমাগত বাঢ়ি গ'ল। আপোনাৰ ওচৰলৈ অহা বিভিন্ন ধৰণৰ মানুহবোৰ দেখি আপোনাৰ চৰিত্ৰৰ ছুটা ৰূপ মোৰ ওচৰত বেছি প্ৰকট হৈ উঠিল।

সেইসকলৰ ভিতৰত বহুত যুৱক আছিল। সিহঁতৰ মাজপাৰ দেখি ছাত্ৰ যেন লাগিছিল। সিহঁতৰ লগত আপুনি হাঁহি ভামাচাত ইমান যে মচগুল হৈ আছিল। কিছুমান মহিলাও গাড়ীত উঠি আহিছিল। যুৱতী সকলকো আপোনাৰ ঘৰলৈ অহাযোৱা কৰা দেখা পাইছে। তাৰ ভিতৰত বেছি ভাগেই স্কুল কলেজৰ ছাত্ৰী।

অপৰিচিতাৰ প্ৰেম

তেওঁলোক এনেকৈ ঘৰৰ ভিতৰত প্ৰৱেশ কৰিছিল যেন এতিয়াও প্ৰথম যৌৱনৰ লাজকুৰীয়া ভাৱটো আঁতৰাব পৰা নাই। আপোনাৰ তালৈ অহা দৰ্শনপ্ৰাৰ্থীসকলৰ ভিতৰত ছোৱালীৰ সংখ্যা আছিল সকলোতকৈ বেছি। সিহঁতে অহা যোৱা কৰা কাৰণে কিন্তু মোৰ মনত কোনো ভাৱনা চিন্তা উদয় হোৱা নাছিল। আনকি এদিনাখন এগৰাকী মহিলাই মুখ ঢাকি আপোনাৰ ফ্লেটৰ পৰা নামি অহা দেখিও মোৰ কোনো সন্দেহ হোৱা নাছিল। তেতিয়া মোৰ বয়স মাত্ৰ তেৰ বছৰ। যি আকুল আগ্ৰহ লৈ আপোনাৰ প্ৰত্যেকটো পদক্ষেপৰ ওপৰত দৃষ্টি ৰাখিছিলো তাৰ আন নাম যে ভালপোৱা সেইকথা মোৰ অপৰিণত মনত তেতিয়াও প্ৰবেশ কৰা নাছিল।

কিন্তু যিদিনা মই সজ্ঞানে সমস্ত মন প্ৰাণ আপোনাৰ ওচৰত সমৰ্পণ কৰিলো, সেইদিনাটোৰ কথা মোৰ স্পষ্ট মনত আছে। আমাৰ স্কুলৰ এজনী বান্ধবীৰ লগত ফুৰিবলৈ গৈছিলো। উভতি আহি দৰজাৰ ওচৰত থিয় দি কথা পাতি আছিলো আমি। এনে সময়তে এখন গাড়ী আহি ৰ'লহি। আপুনি তাৰপৰা অতি ব্যস্তভাবে জাপ মাৰি নামি গ'ল। আপোনাৰ এই যৌৱনোচিত অস্থিৰতাই মোক বৰকৈ মুগ্ধ কৰিছিল। আপুনি দৰজাৰ ভিতৰ সোমাবলৈ গৈছিলহে হঠাৎ মোৰ মনটো আবেগবিন্ধ হ'ল। মই ছুৱাৰখন খুলি ধৰিলো। অলপৰ কাৰণে আমাৰ খুন্দা নালাগিল। আপুনি ইমান মৰমসনা দৃষ্টিৰে মোলৈ চাই আছিল যেন এই প্ৰথম প্ৰাণৰ স্পৰ্শ লাভ কৰিলো। অতি দৰদীৰ্ঘ দৰে মূহু হাঁহি মনৰ কৃতজ্ঞতা জনাই মোক কলে—“অশেষ ধন্যবাদ।”

ইয়াতেই ঘটনাৰ শেষ; কিন্তু যি মূহূৰ্ত্ততে আপুনি মোলৈ চালে সেই সময়ৰ পৰাই মই মোৰ সমস্ত অস্তিত্ব আপোনাৰ হাতত সুঁপি দিলো। মোৰ নিজৰ বুলিবলৈ একোৱে বাকী নাথাকিল। পিছত অৱশ্যে মই গম পাইছিলো যে সকলো ছোৱালীকে আপুনি সেই বিশেষ ভঙ্গীৰে চাইছিল। প্ৰলোভন আৰু মৰম মিশ্ৰিত দৃষ্টিৰেই আপুনি ছোৱালীবোৰক বশ কৰিব পাৰিছিল। আপোনাৰ দৃষ্টিৰ এই অশুচিস্পৰ্শৰ পৰা কোনো ছোৱালী সাৰি যাব নোৱাৰিছিল। আপুনি যে ইচ্ছাকৃতভাৱে সকলো ছোৱালীকে পাবৰ আকাঙ্ক্ষা

অপৰিচিতাৰ প্ৰেম

কৰিছিল এনে নহয়। কোনো নাৰী দেখিলে নিজৰ অজ্ঞাতসাবেই আপোনাৰ চকুজুৰি মৰমৰ উত্তাপত ঢুলঢুলীয়া হৈ পৰিছিল। তেৰ বছৰ বয়সত মই আপোনাৰ দৃষ্টিৰ এই বিশিষ্টতা ধৰা পেলাব পৰা নাছিলো। মোৰ এনেহে লাগিছিল যেন মৰমৰ উষ্ণতাত মই এই মাত্ৰ স্নান কৰি উঠিলো। মই বিশ্বাস কৰিছিলো যে সেই দৰদী দৃষ্টিৰ উপলক্ষ্য আছিলো একমাত্ৰ ময়েই। লগে লগে মোৰ নিচিনা এজনী অপৰিণত ছোৱালীৰ জীৱন নৱজন্মৰ সূচনাৰে চঞ্চল হৈ উঠিল। অনুভৱ কৰিলো যে মই এতিয়া আৰু তেৰ বছৰ বয়সৰ এজনী কিশোৰী নহয়—মই চিৰন্তন নাৰী। এই নাৰীয়ে তাইৰ ভৱিষ্যৎ জীৱনৰ কাৰণে এটিও কণা কড়ি নাৰাখি সকলো আপোনাৰ ওচৰত উছৰ্গা কৰি দিছে।

আপোনাৰ কাৰণে মই দুৱাৰখন খুলি ধৰিছিলো। বান্ধবীয়ে সুধিছিল—“মানুহজন কোন অ’?” উত্তৰ দিবলৈ বৰ দ্বিধা জন্মিছিল। আপোনাৰ নাম উচ্চাৰণ কৰাটো অসম্ভৱ হৈ পৰিল। হঠাৎ নামটো বৰ পবিত্ৰ যেন লাগিল। অকল এয়ে নহয়, নামটো যেন একমাত্ৰ মোৰেই সম্পত্তি তেনে ভাব দেখুৱাব গৈ মোৰ উত্তৰটো বৰ অদ্ভুত হৈ ওলাল। কলো—“কোনোবা এজন হব আৰু—এই ফ্লেৰ্টত থাকে।”

“তেতিয়াহলে ভদ্ৰলোকজনে তোলৈ চাওঁতে তই ইমান বঙাচিঙা পৰিছিলি কিয়?”

এনে লাগিল যেন মোৰ গুপ্ত সম্পদ উদ্ঘাটনৰ কাৰণে বান্ধবীয়ে এই প্ৰশ্নবান মাৰিছে। হয়তো মোৰ গাল দুখনো বঙা হৈ পৰিছে। ইচ্ছা কৰিয়েই কঠুৰাভাৱে কলো—“আঃ কি অকৰা ছোৱালী অ’ তই!” খঙত আৰু কলো—“ডিঙি টিপি তোক মাৰি পেলাবৰ মন গৈছে।” মোৰ কথা শুনি তাই হো-হোৱাই হাঁহি উঠিল। মনৰ খং দমাব নোৱাৰি মই কান্দি পেলালো। দৰজাৰ ওচৰত তাইক থৈ মই দৌৰি ওপৰলৈ উঠি আছিলো।

সেইদিনাবে পৰা মই আপোনাক ভাল পাওঁ। এই কথাও মই নজনা নহয় যে নাৰীৰ প্ৰেম নিবেদনৰ ভাষা শুনাত আপুনি অভ্যস্ত। কিন্তু মই জানো যে মোৰ নিচিনাকৈ দাসীসুলভ মনোভাব লৈ সমস্ত

মন প্ৰাণ দি আপোনাক ইমান গভীৰ ভাবে কোনেও ভাল পাব পৰা নাই। এজনী নাৰীৰ মনত নীৰৱে গঢ়ি উঠা প্ৰেমৰ সৌধটোৰ নিচিনা পৃথিৱীত একোৱেই ডাঙৰ হব নোৱাৰে। এনে প্ৰেমত ভৱিষ্যতৰ একো আশা নাথাকে। একপ্ৰকাৰ ই দাসত্ব বৃত্তিৰ পৰিচায়ক। ইয়াৰ ভিতৰত ধৈৰ্য্য আৰু আবেগ প্ৰৱলভাৱে থাকে। যুৱতী নাৰীৰ কামাসিক্ত দাবী ইয়াত নাই। যিবিলাক ল’ৰা-ছোৱালী অকলশৰীয়া ভাবে ডাঙৰ-দীঘল হয় সিহঁতৰ মনতহে এনে ভালপোৱাৰ জন্ম হব পাৰে। আনবিলাকে নিজৰ বন্ধু বান্ধবৰ লগত এই সম্পৰ্কে আলোচনা বিলোচনা কৰাৰ কাৰণে প্ৰেমৰ নিবিড়তা বহুতো হ্ৰাস পায়। ইহঁতে প্ৰেম সম্পৰ্কে ইমান বেছি কথা শুনে আৰু পঢ়ে যে শেষত ইহঁতৰ ওচৰত প্ৰেমৰ মৰ্যাদা খেলাৰ পুতলা এটাত ৰূপান্তৰিত হয়। ল’ৰাবোৰে প্ৰথম চুৰট খাবলৈ শিকিলে যেনেকৈ চুৰটটো আনৰ আগত প্ৰদৰ্শন কৰি ভাল পায় তেনেকৈ ইহঁতেও প্ৰেমৰ সম্পৰ্কৰ কথা দহজনৰ আগত কৈ তাক অতি লঘু কৰি পেলায়। মোৰ কিন্তু অন্তৰঙ্গ বন্ধু কোনো নাছিল। কিতাপ পঢ়ি নাইবা বন্ধুৰ লগত গল্প শুনি প্ৰেম সম্পৰ্কে শিক্ষা পোৱাৰ সুযোগ মোৰ ঘটা নাই। মই আছিলো অনভিজ্ঞ আৰু সন্দেহৰ ধোৱাই মোৰ মনৰ সবলতাক স্নান কৰিব পৰা নাছিল। অন্ধৰ দৰে মই মোৰ ভাগ্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বলো। মোৰ সমস্ত ভাৱনা চিন্তা আপোনাক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই দিবাৰাত্ৰি ঘূৰিবলৈ ধৰিলে।

মোৰ দেউতা বহুতদিনৰ আগতে ঢুকাইছে। অভাৱগ্ৰস্ত সংসাৰখনত মাৰ হুচিহুতাৰ অন্ত নাছিল। সামান্য পেঞ্চনৰ টকাৰে সংসাৰৰ খৰচ চলাব লগা হৈছিল। এই সাংসাৰিক সংঘাতৰ ধামধুমিয়াত পৰি তেওঁ অন্য একোকে চিন্তা কৰিব নোৱাৰিছিল। ফলত তেওঁৰ লগত মোৰ মানসিক ব্যৱধান ক্ৰমাগত ভাৱে বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিলে। স্কুলৰ বন্ধুবৰ্গৰ কথা নোকোৱাই ভাল। জ্ঞানলাভৰ কাৰণে সিহঁতৰ কোনো আগ্ৰহ নাছিল। আৰু বেছিভাগ ছোৱালী আছিল বিকৃত স্বভাৱৰ। সিহঁতৰ সংস্পৰ্শত মই কষ্ট পাইছিলো। কাৰণ যি ভালপোৱাক মই অতি পবিত্ৰ বুলি ভাবিছিলো তাৰ প্ৰতি আছিল ইহঁতৰ অসীম অপৰিচিতাৰ প্ৰেম

অশ্রদ্ধা। ইহঁত বৰ চঞ্চল প্ৰকৃতিৰ আছিল। গতিকে মোৰ মনৰ পৃথিবীখন মোৰ ভিতৰতে সীমাবদ্ধ হৈ ব'ল। এই বয়সৰ ছোৱালী-বোৰৰ চিন্তা ভাৱনা স্বাভাৱিকতে বিক্ষিপ্ত হৈ যায়। কিন্তু মোৰ হলে সেইটো হোৱা নাছিল। এক সুদৃঢ় একাগ্ৰতাই মোক আৱৰি ৰাখিলে—মোৰ জীৱনৰ স্বপ্নই আপোনাক কেন্দ্ৰ কৰি দেহ লাভ কৰিলে। মই এনে কোনো কথাই ভাবিব নোৱাৰিছিলো যাৰ লগত আপোনাৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই। মোৰ এই সামগ্ৰিক ৰূপান্তৰৰ মূল আছিল আপুনি।

ইদানদিনে পঢ়াশুনাৰ প্ৰতি মোৰ কোনো আগ্ৰহ নাছিল; ছাত্ৰী হিচাবে মোৰ কোনো খ্যাতি নাছিল। হঠাৎ দেখিলো পৰীক্ষাত প্ৰথম স্থান পাইছো। পঢ়াশুনাত ইতিমধ্যে মই গভীৰ ভাবে নিমগ্ন হলো। আপুনি কিতাপ ভালপায় কাৰণে ময়ো ৰাতি জাগি জাগি কিতাপ পঢ়িবলৈ ললো। আপুনি নিশ্চয় সংগীত ভালপায় এনে ধাৰণা কৰি ময়ো পিয়ানো বজাবলৈ আৰম্ভ কৰিলো। এইবোৰ ঘটনা দেখি মাৰ মনত খেলিমেলি লাগিল। ফটাচিটা কাপোৰ-কানি-বোৰ মই নিজ হাতেৰে চিলাই কৰি ললো। কিয় জানেনে? কোনো অশুন্দৰ বস্তুত যাতে আপোনাৰ চকু নপৰে সেই কাৰণে। স্কুললৈ পিন্ধি যোৱা ফ্ৰকটোত এটা টাপলি মৰা আছিল কাৰণে মনে মনে বৰ কষ্ট পাইছিলো। কিজানি টাপলি ডোখৰতে আপোনাৰ চকু পৰে। সেইকাৰণে চিবিৰে নামি যাওঁতে টাপলি মৰা ঠাইখিনি কিতাপেৰে ঢাকি গৈছিলো। কি যে বুৰ্ৰক আছিলো মই। সেই প্ৰথম দিনাৰ পৰা কিন্তু আপুনি মোক কেতিয়াও মূৰ তুলি চোৱা নাছিল।

তথাপি আপোনাৰ প্ৰতীক্ষাত মোৰ সময়বোৰ পাৰ হৈ যাবলৈ ধৰিলে। অকল প্ৰতীক্ষাই নহয়—পৰ্য্যবেক্ষণৰ মাধুৰ্য্যও আছিল তাত। আমাৰ বাহিৰৰ দৰ্জাখনত এটা বিন্ধা আছিল। সেই বিন্ধাৰে মই সদায় আপোনাক দেখা পাইছিলো। মোৰ কথা শুনি হাঁহি উঠিছে নহয়? আপোনাৰ ভৱিত ধৰিছো, নেহাঁহিব দেই। সেই ফুটাটোৰে লুকাই লুকাই আপোনাক চোৱাৰ কথা প্ৰকাশ কৰি মই অলপো

অপৰিচিতাৰ প্ৰেম

লাজ পোৱা নাই। আমাৰ সমুখৰ এই ডাঙৰ কোঠালিটো বৰফৰ দৰে ঠাণ্ডা হৈ থাকে। মাৰ সন্দেহ হব জানিও মই হাতত কিতাপ লৈ দিনৰ পিছত দিন, বছৰৰ পাছত বছৰ ধৰি তাত বহি অপেক্ষা কৰিছো।

আপোনাৰ নিবিড় সান্নিধ্যৰ ব্যাকুল ৰক্তনাত মোৰ স্নায়ুবোৰ বেহেলাৰ তাঁৰৰ দৰে গুণ্গুণাই উঠিছিল। মৌন উত্তেজনাত মই ভাঙি পৰিছিলো। সঁচা কথা কবলৈ হলে দিনটোৰ চব্বিশ ঘণ্টাই মই আপোনাৰ একেবাৰে ওচৰে পাজৰে ঘূৰি ফুৰিছিলো। বিৰতিহীন আছিল এই উত্তেজনা। কিন্তু আপুনি এইবোৰ একোকে গম পোৱা নাছিল। আপোনাৰ পকেটত থকা যি ঘড়ীটোৰে চব্বিশ ঘণ্টাই সময়ৰ নিৰ্দেশ দিছে তাৰ মূল কজাটোৰে যেনেকৈ সকলো সময়ত কৰ্তব্যত হৈ থাকে—মোৰো অৱস্থা তদ্রূপ আছিল। আপুনি শুনা নাপালেও ঘড়ীয়ে টিক্‌টিক্‌কৈ শব্দ কৰিয়ে আছে অনৰ্গল। হয়তো লক্ষ্যৰ টিক্‌টিক্‌ কৰাৰ পাছত এবাৰমাত্ৰ সময়ৰ কাৰণে ঘড়ীটোৰ প্ৰতি মনোযোগ দিয়ে। কিন্তু মোৰ প্ৰতি সেইখিনি মনোযোগ দিছে নে নাই সন্দেহ। অথচ মই আপোনাৰ বিষয়ে সকলো খবৰেই ৰাখিছিলো। আপুনি কেনেধৰণৰ কাপোৰ কানি, নেক্টাই পিন্ধে সকলো মই কৈ দিব পাৰো। অতি সোনকালেই মই আপোনাৰ দৰ্শন প্ৰাৰ্থী সকলৰ লগত দূৰৰ পৰাই চিনাকি হৈ পৰিলো। তেওঁলোকৰ ভিতৰত যিসকলক মোৰ পছন্দ হৈছিল, সেই পছন্দ অপছন্দৰ কাৰণে বিচাৰ বিশ্লেষণৰ ক্ষমতা মই অৰ্জন কৰিছিলো। তেৰৰ পৰা বোল বছৰলৈ মোৰ প্ৰত্যেকটো মুহূৰ্ত অতিবাহিত হৈছে আপোনাক কেন্দ্ৰ কৰি। বুৰ্ৰকামি জানো কম কৰিছো? যিখন দৰ্জাৰ হেণ্ডেল আপুনি হাতেৰে ধৰিছিল তাত মই কতবাৰ মোৰ মুখখন লগাই মৰম কৰিছিলো। চিগাৰেট খাই বাকী থকা অংশ আপুনি ৰাস্তাত পেলাই দিছিল। অতি পবিত্ৰ বস্তুৰ দৰে তাক মই বুটাল লৈছো। সন্ধিয়া সময়ত কিমান যে ফাঁকিফুকা কৰি মই বাৰে বাৰে বাহিৰলৈ ওলাই আহিছিলো। আপোনাৰ ঘৰৰ কোনটো কোঠাত এতিয়া লাইট জ্বলিছে, মই লক্ষ্য কৰি চাইছিলো। তাৰ পৰাই

অপৰিচিতাৰ প্ৰেম

অনুমান কৰিব পাৰিছিলো আপুনি ক'ত আছে। চকুৰে দেখা নাপালেও আপোনাৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কে মই সঠিক ধাৰণা কৰিব পাৰিছিলো। মাজে মাজে আপুনি বাহিৰলৈ ওলাই যোৱাৰ সময়ত জীৱনটো শূন্য হৈ পৰা যেন লাগিছিল। মেজাজটো গৰম হৈ উঠিছিল। এনিতেনি ঘূৰি ফুৰিছিলো তেতিয়া। মাৰ ওচৰত ধৰা পৰি যাওঁ বুলি লুকাই লুকাই চকুৰপানী টুকিছিলো।

মই জানো যে এইবোৰ এজনী বালিকাৰ অৱাস্থা কল্পনা। হয়তো তাৰ কাৰণে মই লজ্জিত হোৱা উচিত। কিন্তু লাজ পোৱাৰ কোনো কাৰণ দেখা নাই। কিহৰ লাজ? প্ৰকৃততে সেই সময়তেই মোৰ ভালপোৱা আছিল অতিশয় অনাবিল আৰু গভীৰ; আজিব তুলনাত বহুত বেছি বিশুদ্ধ।

আপোনাৰ লগত চকুৰ দেখা, অথচ আপোনাৰ লগতে যে মই বাস কৰিছো তাৰ কাহিনী বৰ্ণনা কৰিবলৈ যাওঁতে যদি বহুত দিনো লাগে তথাপি মই ক্লান্ত হৈ নপৰো। কিন্তু খুটি নাটি ঘটনাবোৰৰ কথা বৰ্ণনা কৰি আপোনাক বিবক্ত কৰিব নোখোজো। কেৱল সেইসময়ৰ এটি অতি সুন্দৰ অভিজ্ঞতাৰ কথা লিখিম আপোনালৈ। আশাকৰো আপুনি নাইহিব মোৰ কথা শুনি। কথাটো আপোনাৰ কাষত অতি তুচ্ছ হ'ব পাৰে; কিন্তু মোৰ কাৰণে তাৰ গুৰুত্বৰ সীমা নাই।

বোধকৰো সেইদিনটো দেওবাৰ আছিল। আপুনি ঘৰত নাছিল। কেইখনমান গধুৰ কয়ল আপোনাৰ ভৃত্যই খোলা দৰ্জাৰে ভিতৰলৈ নিয়া দেখা পালো। সেইবোৰ ধুবৰ কাৰণে বাহিৰলৈ অনা হৈছিল। সি অকলে অকলে ইমানখিনি কয়ল কঢ়িয়াই নিয়াটো বৰ কষ্টকৰ হৈ পৰিছিল। মই মনে মনে শক্তি সঞ্চয় কৰিলো আৰু তাক সুধিলো—“তোমাক মই সহায় কৰিব পাৰোনে?” সি আচৰিত হ'ল যদিও আপত্তি নকৰিলে। আপোনাৰ নিজস্ব ৰাজ্যৰ ভিতৰলৈ কি গভীৰ সন্দ্ৰম আৰু শ্ৰদ্ধা মিহলি ভয়েৰে যে মই প্ৰবেশ কৰিছিলো তাক আপুনি উপলব্ধি কৰিব পাৰিব জানো? আপোনাৰ পৃথিবীখনৰ বহুতো বস্তু দেখিলো মই। আপুনি লিখা পঢ়া কৰা টেবুলখন, কিতাপ

ছবি আৰু নীলা বঙৰ ফুলদানিৰ ফুলতো মোৰ চকু পৰিল। এক পলকৰ ভিতৰত সকলো চাই ললো। আপোনাৰ ভৃত্যক মুখ খুলি সকলো কথা কলে হয়তো সি মোক সকলো নিজেই দেখুৱালে-হেতেন; কিন্তু তাৰ প্ৰয়োজন বোধ নকৰিলো। মুহূৰ্ত্তৰ ভিতৰতে গোটেই পৰিবেশটো মোৰ অস্তিত্বত মিহলি হৈ গ'ল আৰু আপোনাক কেন্দ্ৰ কৰি অন্তহীন সপোন ৰাজ্যত ডুব দি থকাৰ নতুন প্ৰেৰণা লাভ কৰিলো মই।

সময় অতি দ্ৰুতগতিত পাৰ হৈ গৈছিল মঁচা; কিন্তু বাস্তবতে সেইটোৱেই আছিল মোৰ বাল্যজীৱনৰ সকলোতকৈ আনন্দৰ মুহূৰ্ত্ত। সেই মুহূৰ্ত্তৰ কথা কৈ অন্ত কৰিব নোৱাৰো। কব পাৰিলে হয়তো আপুনিও হৃদয়ঙ্গম কৰিব পাৰিলে হয় যে আপোনাৰ লগত মোৰ পৰিচয় সামান্য হলেও আপোনাৰ ওপৰতে মোৰ সুখদুখ সমস্ত নিৰ্ভৰ কৰিছে। তাৰপিছত যি সাংঘাতিক ঘটনাটো ঘটিল তাকো আপোনাক কবলৈ বিচাৰিছো। আগতেই কৈ আহিছো যে আপোনাৰ চিন্তাৰ মাজতে মই সদায় নিমগ্ন হৈ আছিলো। সেই কাৰণে অন্ত্যন্ত কথাত মোৰ বিন্দুমাত্ৰও আগ্ৰহ নাছিল। মায়ে কি কৰিছে, ঘৰলৈ কোন আলহী আহি পদধূলা দিছেহি এইবোৰ কথাৰ প্ৰতি মোৰ কোনো কৌতুহল নাছিল। আমাৰ এজন দূৰ সম্পৰ্কীয় লোক ইনচুৱাস চহৰৰ পৰা ইয়ালৈ ফুৰিবলৈ আহিছিল। বহুদিনলৈ ঘৰত তেওঁৰ উপস্থিতিৰ কথা মই গমেই পোৱা নাছিলো। মাজে মাজে তেওঁ মাক থিয়েটাৰলৈ লৈ যোৱা কাৰণে মই ভাল পাইছিলো; কাৰণ এই সময় খিনিত মই নীৰৱে আপোনাৰ কথা চিন্তা কৰিবলৈ সুযোগ পাইছিলো। সেইটোৱে আছিল মোৰ সৰ্বোৎকৃষ্ট আনন্দৰ উৎস। এদিন মাই মোক মাতি পঠিয়ালে। তেওঁৰ ভাৱ ভঙ্গীত যথেষ্ট গাভীৰ্য্যতা লক্ষ্য কৰিলো। তেওঁ কলে যে মোৰ লগত তেওঁৰ হেনো বিশেষ জৰুৰী কথা আছে। ভয়ত মোৰ মুখ শুকাই গ'ল। বুকু ধৰফৰাবলৈ ধৰিলে। তেতিয়াহলে তেওঁ মোক সন্দেহ কৰে? মই ধৰা পৰিলো নেকি? প্ৰথমেই মোৰ মনলৈ আহিল আপোনাৰ কথা। যি গোপন সত্যৰ লগত মোৰ জীৱনৰ গভীৰ সম্পৰ্ক তাৰ

সমূহ প্রকাশৰ সম্ভাৱনাত মই উদ্বিগ্ন হৈ উঠিলো। কিন্তু দেখিলো মাই হতাশ হৈ বহি আছে। মাই কেতিয়াও মোক মৰম কৰি চুমা নেখাইছিল। এতিয়া তেওঁ অতি মৰমেৰে মোক বাবে বাবে চুমা খাবলৈ ধৰিলে। মোক আকোৱালি লৈ নিজৰ কাষতে বহুৱাই দিলে। তাৰপিছত লাজ লাজকৈ অতি ধীৰে ধীৰে কলে যে সেই দূৰ সম্পৰ্কীয় আত্মীয়জনে তেওঁক বিয়াৰ প্ৰস্তাব দিছে। আত্মীয়জন বিপত্নীক। মোৰ কথা ভাবিয়েই হেনো মাই বিয়াত সন্মত হৈছে। বিশ্বাস কৰক তেতিয়াও মোৰ মন আপোনাৰ চিন্তাৰে ভৰি আছিল। মই ভয়ে ভয়ে সুধিলো—“আমি ইয়াতে থাকিমতো ? মানে এই ঘৰটোতে ?”

“নাই, আমি ইনচত্ৰাসলৈ যাম। তাত ফাৰডিনাণ্ডৰ সুন্দৰ ঘৰ এটা আছে।” মায়ে উত্তৰ দিলে। মই চকুৰে অন্ধকাৰ দেখিলো, পিছত শুনিছিলো যে মই হেনো অজ্ঞান হৈ মাটিত বাগৰি পৰিছিলো। কি অৱস্থাবে যে মই বাকী কেইটামান দিন কটালো আপোনাক বুজাব নোৱাৰো। মাৰ কথাত মই প্ৰতিবাদ কৰিছিলো। কিন্তু মোৰ নিচিনা এজনী অসহায় সৰু ছোৱালীৰ ব্যৰ্থ প্ৰতিবাদৰ ইতিবৃত্ত শুনিওতো আপুনি তাৰ গুৰুত্বৰ কথা উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰিব। সেইদিনাৰ সেই স্মৃতি মনত পৰিলে মোৰ এতিয়াও হাত কঁপি উঠে, আখৰবোৰ হিবিজিবি হৈ পৰে। মোৰ গোপনীয় কথাটো ব্যক্ত কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে সকলোৱে ভাবিলে এই আপত্তিৰ মূলতে হ’ল মোৰ বদমেজাজ। স্থান পৰিবৰ্ত্তনৰ বিৰুদ্ধে সঁচাকৈয়ে কোনো যুক্তি নাছিল। মোৰ মতামত জনাব কাৰণে কোনেও চেষ্টা নকৰিলে। স্কুলৰ পৰা আহি সদায় দেখিছিলো, এটা নহয় এটা বস্তু ইতিমধ্যে আঁতৰোৱা হৈছে। এনে লাগিছিল তেতিয়া, যেন মোৰ জীৱনটোৱেই ভাঙিছিঙি চুবুৰাৰ হৈ গ’ল। এদিন খোৱাৰ সময়ত দেখিলো ঘৰত আচৰাব একোৱেই নাই; সকলো আঁতৰোৱা হৈ গৈছে। শূন্য ঘৰত পৰি আছে কেইটামান বাকচ আৰু দুখন খাট। মাত্ৰ এনিশা আমি ইয়াত কটাম আৰু তাৰপাছতেই গুচি যাম ইনচত্ৰাসলৈ।

শেষৰ দিনা মই হঠাতে স্থিৰ কৰিলো যে আপোনাৰ নিচেই কাষতে মই থাকিবই লাগিব। নহলে মই জীয়াই থাকিব নোৱাৰিম। আপোনাক

বাদ দি মই জীয়াই থকাটো অসম্ভৱ। কিয়ে ভাবিছিলো মনত নাই, কেৱল মনত পৰিছে যে মা ঘৰত নাছিল। স্কুলৰ কাপোৰ কানি পিন্ধিয়েই মই আপোনাৰ দৰ্জাৰ ওচৰত থিয় দি বুলো। সেইখিনি পৰ্য্যন্ত যে খোজকাটি যাব পাৰিম সেই কথা ভাবিবই পৰা নাছিলো মই। হাত-ভৰিবোৰ গধুৰ হৈ পৰিছিল; গাঁঠিবোৰত কঁপনি অনুভৱ কৰিছিলো। তথাপি এনে লাগিছিল, যেন এক চুত্ৰকৰ আকৰ্ষণত মই সেই ঠাইত উপস্থিত হৈছিলোঁগৈ। আপোনাৰ ভৰিত পৰি কবলৈ প্ৰবল ইচ্ছা হৈছিল “মোক আপুনি যাবলৈ নিদিব, দাসী কৰি ৰাখক।” কব নোৱাৰিলো এই কাৰণেই যে আপুনি হয়তো মোক মোহাচ্ছন্ন বুলি ভাবি হাঁহিব। কিন্তু আপুনি যদি উপলব্ধি কৰিব পাৰিলেহেতেন যে পৰিস্থিতিৰ ভয়াবহতা স্বত্বেও মই কেনেকৈ সিমান ঠাণ্ডাতে থিয় দি নীৰৱে অপেক্ষা কৰিছিলো, তেন্তে আপুনি কথাটো হাঁহি উকুৱাই দিব নোৱাৰিলেহেতেন।

মোৰ নানা আশঙ্কা আছিল সঁচা; কিন্তু আনপিনে আকৰ্ষণ দুৰ্দমনীয় হৈ উঠিছিল। দৰজাৰ ওচৰত থিয় দি নিজৰ লগতে সংগ্ৰাম কৰিলো। মাত্ৰ কেইচেকেওমানৰ কথা, কিন্তু এনে লাগিল যেন মই অনন্তকাল ধৰি কৰি আহিছো এই সংগ্ৰাম। শেষত ঘণ্টা টিপিলো মই। এতিয়াও তাৰ কৰ্কশ শব্দ মোৰ কাণত যেন লাগিয়ে আছে। ঘণ্টা বজালেও ভিতৰৰ পৰা কোনো সঁহাৰি নাপালো। কেইমুহূৰ্ত্ত মানৰ নৈশব্দ, তাৰ ভিতৰতে মোৰ বুকুৰ স্পন্দন যেন স্তব্ধ হৈ গ’ল, শৰীৰৰ বক্ত বৰফৰ দৰে হৈ পৰিল। এনে অৱস্থাতে আপোনাৰ আগমনিলৈ বাট চাই বুলো মই।

কিন্তু আপুনি ওলাই নাছিল। মোৰ মাত যেন কোনেও নুশুনিলে। আপুনি হয়তো ঘৰত নাই; জনও বাহিৰলৈ গৈছে। মই আৰু অপেক্ষা কৰিব নোৱাৰিলো। হাতত সাৰে ভৰিত সাৰে আমাৰ শূন্য ঘৰলৈ উভতি আহিলো। এখন কম্বলৰ ওপৰতে শুই পৰিলো। ইমানখৈ ক্লান্ত হৈ পৰিছিলো। আমাৰ ঘৰটোৰ পৰা আপোনাৰ তালৈ মাত্ৰ কেইখোজমান দূৰত্ব। তথাপি সেইপথ অতিক্ৰম কৰোতে মোৰ এনে লাগিছিল যেন কেইঘণ্টামান ধৰি মই বৰফৰ ওপৰেদি

খোজকাটি আহিছে। ইমান ক্লাস্তিৰ পিছতো মোৰ মনৰ বাসনা লুপ্ত নহ'ল। ইয়াৰ পৰা আঁতৰি যোৱাৰ আগতে আপোনাৰ লগত এবাৰ দেখা কৰি কথা কোৱাৰ সংকল্প প্ৰবল হৈ উঠিল। আপুনি নেভাবিব যে এই প্ৰবল ইচ্ছাৰ মাজত দৈহিক আকাংক্ষাৰ প্ৰবোচনা আছিল। বিশ্বাস কৰক, সেইবোৰ মুঠেই নাছিল। দেহৰ সম্পৰ্কে মই তেতিয়ালৈ একেবাৰেই অজ্ঞ আছিলো। বয়সত বৰ সৰু আছিলো কাৰণে তেনেবোৰ কথাই মোক কোঁতুহলী কৰা নাছিল। মই কেৱল আপোনাৰ লগত দেখা কৰিবলৈ আৰু আপোনাৰ পৰা আঁতৰি নাযাবলৈ প্ৰাণপনে চেষ্টা কৰিম বুলিহে ভাবিছিলো।

সেই ভয়ংকৰ বাতিটোৰ কথা মোৰ এতিয়াও মনত পৰে। গোটেই নিশা আপোনাৰ আগমণৰ অপেক্ষাত জাগি থাকিলো। মা শুবলৈ যোৱাৰ পাছত মই আমাৰ ঘৰৰ বাহিৰত বহি বুলো। আপোনাৰ ভৰিৰ শব্দ শুনিবৰ কাৰণে কাণ পাতি বুলো মই। কি যে প্ৰচণ্ড ঠাণ্ডা আছিল জানুৱাৰী মাহৰ সেই নিশাটো। বহিবলৈ এখন চকীও নাছিল ঘৰটোত। মজিয়াতে বহি ব'লো। দৰ্জাৰ ফাকেদি হিমশীতল বতাহ হোঁ-হোঁৱাই সোমাইছে। মোৰ গাত পাতল কাপোৰৰ চোলা, অৱশ্যে ইচ্ছা কৰিয়ে মই মোটা কাপোৰৰ চোলা পিন্ধা নাছিলো। কিয় জানেনে? কিজানি মোটা কাপোৰৰ উমত মোৰ টোপনি আহে। টোপনি আহিলে আপুনি অহাৰ কথা গমেই নাপাম। সেই অন্ধকাৰ কোঠাত বহি বহি যেতিয়া মোৰ ঠেৰেঙা লাগিছিল তেতিয়া মই উঠি বহিলো। বহো আৰু উঠো, উঠো আকৌ বহো। কিমানবাৰ যে এইদৰে উঠা বহা কৰিলো তথাপি আপোনাৰ অপেক্ষাত প্ৰহৰ কটাবলৈ মোৰ আমনি নালাগিল। কিয় লাগিব? আপোনাৰ ওপৰতেই যে মোৰ ভৱিষ্যতৰ সুখ-শান্তি সকলো নিৰ্ভৰ কৰিছে।

যিমানদূৰ মনত পৰে, বাতি দুই কি তিনি বাজিছিল। চিৰিত শব্দ হ'ল; লগে লগে দৰ্জা খোলাৰ শব্দ। খুব ধীবে ধীবে ময়ো দুৱাৰখন খুলিলো। ভাবিছিলো আপোনাৰ ভৰিত লুটি খাই পৰিম... উত্তেজনাতে কি যে কৰিম কব নোৱাৰো। ভৰিৰ শব্দ ক্ৰমে বেছি ওচৰ চাপি আহিল। মমৰ শিখা অলপ কঁপি উঠিল। অতি সাৱধানে

মই দুৱাৰৰ হেণ্ডেলডাল চেপি ধৰিলো। হাতখন কঁপি উঠিছিল— ভাবিছিলো সঁচাকৈয়ে আপুনি চিৰিয়েদি উঠি আহিছেতো?

এৰা আপুনি আহিছিল; কিন্তু অকলে নহয়। মূছ হাঁহিৰ শব্দ কাণত পৰিল। চিক্কৰ কাপোৰৰ খচমচনিৰ লগে লগে শুনিলো আপুনি খুব লাহে লাহে তেওঁৰ লগত কথা পাতিছে। আপোনাৰ লগত আছিল এগৰাকী মহিলা।

বাতিটোৰ বাকীখিনি সময় যে কেনেকৈ কাটি গ'ল মই বুজাব নোৱাৰো। পিছদিনা পুৱা আঠ বজাত সিহঁতে মোক লগত লৈ ইনচ্ভ্ৰাসলৈ যাত্ৰা কৰিলে। সেই সময়ত প্ৰতিবাদ কৰাৰ শক্তি মোৰ এক বিন্দুও নাছিল।

মোৰ ল'ৰাটিৰ যোৱা বাতি মৃত্যু হৈছে। মই যদি জীয়াই থাকো তেন্তে মই আকৌ সেই নিঃসঙ্গ জীৱন যাপন কৰিব লাগিব। অহা কালিলৈ শৰাধাৰ লৈ ক'লা কাপোৰ পিন্ধা কিছুমান অচিনাকি মানুহ ইয়ালৈ আহিব। মোৰ ল'ৰাটিক কবৰ দিয়া হব। হয়তো ফুল লৈ মোৰ কোনো বন্ধুও আহি উপস্থিত হব। কিন্তু শৰাধাৰ ফুলেৰে সজাই কি লাভ হব? মোক হয়তো ইহঁতে শাস্তনাবানীও শুনাব। কেৱল কথা আৰু কথা। কথা শুনি কি লাভ হব? মই ভালদৰে জানো যে শেষলৈকে এই নিঃসঙ্গ জীৱনেই হব মোৰ একমাত্ৰ সম্বল। মানুহৰ মাজত থাকিও নিঃসঙ্গ বোধ কৰাৰ নিচিনা ভয়ংকৰ কথা পৃথিৱীত আৰু কি হব পাৰে? পৃথিৱীত একোৱেই যে নাই সেই সম্পৰ্কে মোৰ অভিজ্ঞতা হৈছিল ইনচ্ভ্ৰাসলৈ গৈ। ঘোঁৰা বছৰৰ পৰা ওঠৰ বছৰলৈ মই তাত বন্দিনী হৈ বুলো। সমাজ সংসাৰ সকলোৰে পৰা আঁতৰি পৰিলো—ছুটা বছৰ যেন শেষ হৈ নাই।

মোৰ মাৰ লগত যাৰ বিয়া হ'ল, তেওঁ অতি শান্ত আৰু নীৰৱ প্ৰকৃতিৰ মানুহ আছিল। মোৰ প্ৰতি তেওঁৰ অকণো বিদ্বেষ নাছিল, বৰং তেওঁ মোৰ প্ৰতি সদয় আছিল বুলি কলেহে ম'ম কোৱা হব। এটা অনিচ্ছাকৃত অপৰাধৰ প্ৰায়চিত্ত কৰিবৰ কাৰণে মায়ে সকলো সময়তে মোৰ সকলো আৱদাৰ মানি লৈছিল, মোৰ সকলো

দাবী পূৰণ কৰিছিল। মই কিন্তু তেওঁলোকৰ পৰা কোনো অনুগ্ৰহ লাভৰ চেষ্টা কৰা নাছিলো। ক্ৰোধাৱিত হৈ সকলো প্ৰত্যাখ্যানহে কৰিছিলো। আপোনাৰ সান্নিধ্যৰ পৰা বঞ্চিত হৈ মই কোনো সুখৰ প্ৰত্যাশ কৰা নাছিলো। এতেকে অন্ধকাৰময় এক আত্মপীড়ণৰ জগতত নিঃসঙ্গ জীৱন যাপন কৰাৰ বাহিৰে যে মোৰ অন্য উপায় নাছিল। নতুন বং বিবৰ্ণৰ কাপোৰ-কানি সিহঁতে মোক কিনি দিবলৈ ধৰিলে। মই সেইবোৰ স্পৰ্শ কৰিও নাচালো। থিয়েটাৰ নাইবা অন্য বোনো আমোদ প্ৰমোদত যোগ দিবলৈ সিহঁতে মোক অনুৰোধ কৰিছিল যদিও মই সদায় সেই অনুৰোধ উপেক্ষা কৰিছিলো। কেতিয়াবা কদাচিতহে ঘৰৰ বাহিৰলৈ গৈছিলো। গুনিলে আপুনি বিশ্বাস নকৰিব যে দুটা বছৰ এই চহৰত কটোৱাৰ পিছতো মই ইনচ্ৰাস্ৰ বাস্তা বাৰটাকে চিনা নাছিলো।

বিচ্ছেদৰ অগনিত দহি পুৰি মৰাতেই যেন পাইছিলো মই চৰম আনন্দ। কোনো সামাজিক সম্পৰ্ক বখা নাছিলো, উৎসৱ পাৰ্বণতো যোগ দিয়া নাছিলো। আপোনাক নেদেখাৰ দুখ কঠোৰ সংযমৰ মাদকতাৰে বুৰাই ৰাখিছিলো মই। মোৰ সেই সকলোৰ বছৰ বোৰৰ স্মৃতি মনত ভাঁহি উঠিছিল। আপোনাক বেজুৰ কৰি সৰু-সুৰা যিবোৰ ঘটনা ঘটিছিল তাৰেই পুনৰাবৃত্তিৰে মোৰ মন ভৰি আছিল। অকলে অকলে ঘৰত বহি ঘণ্টাৰ পিছত ঘণ্টা, দিনৰ পিছত দিন অতীতৰ স্মৃতিৰ মাজত নিমগ্ন হৈ থকাটোৱে আছিল মোৰ একমাত্ৰ কাম। ঘটনাবোৰ মোৰ জীৱনৰ লগত এনেকৈ মিহলি হৈ গৈছিল যে সেইবোৰ পুৰণি বুলি মনত ধাৰণাই নহৈছিল। বৰং এনে লাগিছিল যেন সেইবোৰ যোৱা কালিৰহে ঘটনা।

আপুনি নিশ্চয় বুজিব পাৰিছে যে মোৰ জীৱনটো সম্পূৰ্ণভাৱে আপোনাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিছিল। আপোনাৰ কিতাপ প্ৰকাশ হোৱাৰ লগে লগে মই কিনি পেলাইছিলো। বাতৰি কাকতত আপোনাৰ নামটো প্ৰকাশ পোৱাৰ দিনটো মোৰ মনত বিশেষ স্মৰণীয় হৈ পৰিছিল। আপুনি জানো এই কথা বিশ্বাস কৰিব যে আপোনাৰ প্ৰত্যেকখন কিতাপ মোৰ মুখস্থ হৈ গৈছিল? আজি তেওঁ

বছৰ পিছতো যদি কোনোবাই আপোনাৰ লিখনিৰ পৰা যিকোনো এটা বিচ্ছিন্ন লাইন উদ্ধৃতি কৰি মাজনিশা জগাই মোক শুনায় তেন্তে তাৰ পিছৰ অংশটো মই অনায়াসে আবৃত্তি কৰি যাব পাৰো। আপোনাৰ প্ৰত্যেকটো কথাই আছিল মোৰ ওচৰত শাস্ত্ৰীয় অনুশাসনৰ দৰে পবিত্ৰ।

বাতৰি কাকতত ভিয়েনাৰ নতুন কনচাৰ্টৰ বিবৰণী পঢ়ি ভাবিলো ইয়াৰ ভিতৰত আপোনাৰ বা কোনটো ভাল লাগিছে? সন্ধিয়া হলেই মই কল্পনাতে আপোনাৰ কাষ পাওঁগৈ। নিজকে নিজে বঙ— এতিয়া তেওঁ কনচাৰ্টৰ প্ৰেক্ষাগৃহত প্ৰবেশ কৰিলে—এয়া তেওঁ নিজৰ আসনত বহিল। এবাৰ আপোনাক কনচাৰ্টলৈ যোৱা দেখিছিলো কাৰণে মোৰ কল্পনা ইমানেই উদ্ভট স্তৰ পাইছিলগৈ।

এইবোৰ ঘটনা পুংখানুপুংখভাবে বৰ্ণনা কৰি কি হব? কি প্ৰয়োজন আছে এজনী পৰিত্যক্ত বালিকাৰ মৰ্মান্তিক আশাভঙ্গৰ কাহিনী লিখাৰ? আকৌ আপোনালৈকে বা বিয় লিখিছো? আপুনিতো একমুহূৰ্তৰ কাৰণেও মোক ভালপোৱাৰ কথা ভাবি চোৱা নাই। দুখৰ কথাওনো ক'ত গম পালে? কিন্তু মইতো সোতৰ বা ওঠৰ বছৰ বয়সত বালিকা নাছিলো। বাস্তাবে গলে ল'ৰাবোৰে মোৰ পিনলৈ চাইছিল। মোৰ তেতিয়া খং উঠিছিল। আপোনাৰ বাহিৰে অন্যক ভাল পোৱা আনকি ভাল পোৱাৰ কথা ভবাটোও পাপ বুলি ভাবিছিলো মই। আপোনাৰ প্ৰতি মোৰ ভালপোৱাৰ গভীৰতা একেদৰে থাকিলেও তাৰ মাজত এক বিৰাট পৰিবৰ্ত্তনটো আছিল দৈহিক। মোৰ ভিতৰত মই আকাংক্ষাৰ উদ্ভাপ দেখা পালো। মই এতিয়া কিশোৰী নহয়, যুৱতী। আপোনাৰ হাততে নিজক সমৰ্পণ কৰিবলৈ বিচাৰিলো মই।

মোৰ বন্ধু-বান্ধৱ সকলোৱে মোক অতি ভীক আৰু লাঞ্ছনাকৰীয়া বুলি জানিছিল। কথাটো হয়তো মিছা নহয়। কিন্তু মোৰ উদ্দেশ্যৰ ভিতৰত এক দৃঢ়তা আছিল। সমস্ত হৃদয়েৰে মই কেৱল চাইছিলো ভিয়েনাৰ পিনলৈ—আপোনাৰ ওচৰলৈ উভতি যোৱাই আছিল মোৰ একমাত্ৰ উদ্দেশ্য। তেওঁলোকৰ ওচৰত যিমনেই অযুক্তিকৰ আৰু

অবোধ্য যেন নালাগক লাগিলে, শেষলৈ কিন্তু মাইতে মোক বাধা দি ৰাখিব নোৱাৰিলে। মোৰ নতুন দেউতাৰ আৰ্থিক অৱস্থা বেছ ভাল আছিল। তেওঁ মোক নিজৰ ছোৱালীৰ দৰেই ভাল পাইছিল। মই ভিয়েনালৈ যোৱাটো স্থিৰ কৰিলো। তাত গৈ মই নিজে উপাৰ্জন কৰিম, কাৰো পৰা অৰ্থ সাহায্য নলওঁ বুলি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হলো। মোৰ প্ৰস্তাৱ তেওঁ অনুমোদন কৰিলে। তেওঁৰ এক আত্মীয়ৰ কাপোৰৰ কাৰখানা আছিল ভিয়েনাত। তাতেই এটা চাকৰি পালো মই। এদিনাখন কুঁৱলীৰে আবৰা সন্ধিয়া সময়ত মই সঁচামঁচিকৈ ভিয়েনাত উপস্থিত হলোঁগৈ। মই প্ৰথমেই কোনপিনে খোজ দিলো আপুনি অনুমান কৰিব পাৰিবনে? মোৰ লক্ষ্য যে কি আছিল তাক আপোনাক কোৱাৰ প্ৰয়োজন আছে জানো? তেতিয়াহলে শুনক। বেলষ্টেচনৰ যাত্ৰীৰ মাল বস্তু জমা থোৱা ঘৰটোত মোৰ বাকচটোও জমা দি মই ট্ৰামত উঠিলো। ইমান ধীৰে ধীৰে চলিছে ট্ৰামখন! প্ৰত্যেকটো ষ্টেপেজতে গাড়ী যেতিয়া ৰয় তেতিয়া আৰু মোৰ বিৰক্তিব সীমা নাথাকে। শেষত সেই পুৰণি ঘৰটো পালোঁহি। আপোনাৰ ঘৰত তেতিয়া লাইট জ্বলিছিল। দেখি মই আনন্দত আত্মহাৰা হৈ পৰিলো। যি চহৰখন ইমান শৰে বিষাদমগ্ন আৰু বিদেশ যেন লাগিছিল হঠাতে যেন সেইখন জীৱন্ত ৰূপত দেখা দিলে। ময়ো প্ৰাণত উন্মাদনা অনুভৱ কৰিলো। জীৱন্ত অৱস্থাত বাচি থাকি লাভ নাই। আপোনাৰ ওচৰ পালোঁহি এইবাৰ। আপুনি হ'ল মোৰ জীৱনৰ স্বপ্নাচ্ছাদিত বাস্তৱ।

আপোনাৰ ঘৰত লাইট জ্বলিছিল—আয়নাত তাৰ প্ৰতিফলন দেখা গ'ল। মোৰ আকুল দৃষ্টি আৰু আপোনাৰ মাজত কেৱল এখন পাতল আয়নাৰ ব্যৱধান। অৱশ্যে জানো যে প্ৰকৃত অৰ্থত আপোনাৰ মনৰ পৰা মই বহুতো দূৰত। আমাৰ মাজত প্ৰচুৰ ব্যৱধান। আপোনাৰ আৰু মোৰ মাজত আকাশচুম্বী পৰ্বতৰ দৰে কঠিন বাস্তৱ থিয় দি আছে। কিন্তু সেই বাস্তৱকো মই উলংঘা কৰিলো। উচ্ছৃমিত চেতনাৰ চৰম সাস্থনা প্ৰেমাঙ্গদৰ সান্নিধ্য লাভ কৰিছো যে মই। আপোনাৰ ঘৰৰ থিৰিকিখনলৈ যে চাই থাকিব পাৰিছো

সেয়ে যথেষ্ট মোৰ বাবে। ঘৰত লাইট আছে, আপুনি যে সেই ঘৰতে থাকে, এতিয়াও তাত উপস্থিত আছে এয়েতো মোৰ সমস্ত পৃথিৱী। যোৱা ছবছৰে এইটো মূহূৰ্তৰ কাৰণেই অপেক্ষা কৰিছো। কেতিয়া কোন সময়ত, ক'ত আৰু কেনেকৈ পাম মোৰ প্ৰেমাঙ্গদৰ সঙ্গমুখ—এয়ে সেই দুৰ্লভ মূহূৰ্ত মোৰ তপস্যাৰ চৰম সিদ্ধি। মূৰৰ ওপৰত মেঘে ঢকা আকাশ, সন্ধিয়াৰ আৱহাওৱা উত্তপ্ত। মই থিৰিকিখনলৈ চাই থাকিলো। কিমান সময় আৰু কিমান ৰাতিলৈ মোৰ সতৃষ্ণ দৃষ্টি প্ৰসাৰিত কৰি ৰাখিছিলো। মনত নাই। তাৰ পাছত এটা সময়ত ঘৰৰ লাইট হুমাই গ'ল। মই নিজৰ ঘৰলৈ উভতি আহিলো। এনেকৈ প্ৰত্যেকদিনে মই সন্ধ্যাবেলা একটুকুৰা ঠাইতে থিয় দি বুলো। প্ৰত্যেকদিনা গধূলি ছয় বজালৈ মই কাম কৰিব লাগিছিল। বেচ মেহনতী আছিল; তাত কোনো সন্দেহ নাই। তথাপি কামটো মোৰ পছন্দ হৈছিল। গোটেই দিনটো হুলস্থূল হৈ আছিল দোকানত। মোৰ ভালেই লাগিছিল, কিয়নো তাৰ দ্বাৰা মোৰ মনৰ অশান্তি তল পৰি বৈছিল। দোকান বন্ধ হোৱাৰ লগে লগে থিয় দিছিলোঁহি মোৰ এই প্ৰিয় স্থানত। লোলুপ দৃষ্টিৰে চাই আছিলো, কেতিয়া আপোনাৰ লগত এবাৰ দেখা হব, কেতিয়া সেই সুখ মই পাম! দূৰৰ পৰাই যদি দৃষ্টিৰে গ্ৰাস কৰিব পাৰিলে হেতেন আপোনাক! "ব্ৰাণেন অৰ্দ্ধ ভোজন" যদি হয়, তেন্তে সেয়ে হওক।

ইয়াৰ এসপ্তাহৰ পিছত আপোনাৰ লগত মোৰ দেখা হ'ল। মই অত্যন্ত আচৰিত হৈ গৈছিলো। মই যেতিয়া তন্ময় হৈ থিৰিকিলৈ চাই আছিলো তেতিয়া আপুনি বাস্তৱ পাৰ হৈ আহি আছিল। মূহূৰ্তৰ ভিতৰতে মই এজনী তেৰ বছৰীয়া ছোৱালীলৈ ৰূপান্তৰিত হলো। গাল দুখন ৰঙা পৰি উঠিল। ক্ষুধাতুৰৰ দৰে আপোনাৰ সাক্ষাৎ কামনা কৰিছিলো যদিও আপোনাক দেখাৰ মাত্ৰকে মই দম্পদপাই আঁতৰি আহিলো। মোক যেন কোনোবাই খেদি আহিছে, ঠিক তেনেকৈ পিছত অৱশ্যে এই আচৰণৰ কাৰণে লজ্জিত বোধ কৰিছো মই। স্কুলীয়া ছোৱালীৰ দৰে তেনেকৈ পলাই অহাটো

ঠিক হোৱা নাছিল। এতিয়া অৱশ্যে বুজিব পাৰিছোঁ কিয় মই তেনেকৈ আঁতৰি আহিছিলোঁ। মই ভাবিছিলোঁ আপুনি মোক চিনি পাব। ইমান বছৰৰ আমনি লগা প্ৰতীক্ষাৰ পিছত আপোনাৰ ভালপোৱাৰ নিবিড় সঙ্গ অনুভৱ কৰিব খুজিছিলোঁ মই।

প্ৰতি বাতি মই আপোনাৰ ঘৰৰ বাহিৰৰ সেই ঠাইখিনিত থিয় দি আছিলোঁ। ভিয়েনাৰ ঠাণ্ডা মোৰ সহ্য হৈছিল—বৰফ পৰিলেও মই তালৈ আক্ৰেপ নকৰিছিলোঁ। ঠেটুৱালগা ঠাণ্ডা বতাহ মাৰিছিল, তথাপি মোৰ তনুয়তা ভঙা নাছিল। বহুদিন এনেকৈ অতিবাহিত হ'ল; কিন্তু আপোনাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব নোৱাৰিলোঁ। মাজে মাজে দেখিছিলোঁ, আপুনি বন্ধুবৰ্গৰ লগত বাহিৰত ফুৰিবলৈ ওলাই আহিছিল। আন এদিন এগৰাকী মহিলাৰ হাতত ধৰি ফুৰাও দেখিছিলোঁ। বুকুখন ভাঙি যোৱা যেন লাগিল। আগতে কেইবাবাৰো আপোনাৰ ফ্লেটত ছোৱালীবোৰক অহা দেখিছোঁ যদিও তেতিয়া দেখোন মোৰ কোনো ভাৱৰ তোলপাৰ লগা নাছিল। কিন্তু এতিয়া মহিলা গৰাকীক আপোনাৰ লগত দেখি মনটো বিষাদগ্ৰস্ত হৈ পৰিল। আপোনাক পোৱাৰ আকাংক্ষা তীব্ৰতৰ হৈ পৰিল। অভিমানত দগ্ধ হৈ মই এদিন তালৈ নগলোঁ। এই বিৰোধিতা আৰু আত্মত্যাগৰ কাৰণে সেই সন্ধিয়াটো যে ইমান উৰুঙা লাগিছিল। পিচদিনাখন অৱশ্যে পুনৰ আহি আগৰ ঠাইত থিয় দিলোঁহি। থিৰিকিলৈ চাই অপেক্ষাৰত হৈ বুলোঁ। আপোনাৰ আবদ্ধ জীৱনৰ বাহিৰত থিয় হৈ যেনেকৈ সদায় অপেক্ষা কৰি আহিছোঁ আজিও তাৰ ব্যতিক্ৰম নহ'ল।

এদিন আপোনাৰ দৃষ্টি মোৰ ওপৰত পৰিল। দূৰৰ পৰাই আপোনাক দেখিলোঁ মই। আপোনাৰ দৃষ্টিপথৰ পৰা যাতে আঁতৰি নাযাও তাৰ কাৰণে নিজৰ লগত প্ৰৱল যুদ্ধ কৰিবলগা হ'ল। তেনে সময়তে এখন ঠেলাগাড়ী আহি বাস্তাটো আগুৰি পেলালে। গতিকে মোৰ কাষেদি যোৱাৰ বাহিৰে আপোনাৰ আৰু উপায় নাছিল। মোক তেতিয়াই দেখিলে আপুনি, মই যে আপোনালৈ একমনে চাই আছিলোঁ সেইটো কিন্তু মন নকৰিলে। ছোৱালীবোৰলৈ আপুনি যেনেদৰে চোৱাৰ অভ্যাস, মোক দেখা মাত্ৰকে সেই ভাৱ ফুটি উঠিল আপোনাৰ

চকুত। অতীতৰ স্মৃতি বিদ্যুৎ প্ৰবাহৰ দৰে মনত খেলি গ'ল। এয়া সেই দৃষ্টি—য'ত লুকাই আছিল অপৰিমিত মৰম আৰু অপ্ৰতিৰোধ্য প্ৰলোভন। এই দৃষ্টিৰ স্পৰ্শ লাগিয়েইতো 'কেইবছৰমান আগতে মোৰ ভিতৰত নাৰীৰ জাগি উঠিছিল, মই ভাল পাবলৈ শিকিছিলোঁ।

সেই লোভনীয় দৃষ্টিৰে আপুনি মোলৈ চাই বল ছুই এক মুহূৰ্ত্তৰ কাৰণে—ময়ো অন্য ফাললৈ চকু ঘূৰাব নোৱাৰিলোঁ। তাৰ পাছত আপুনি বাস্তাটো পাব হৈ গলগৈ। বুকুৰ ভিতৰত ইমান ভোৰে জোৰে শব্দ হবলৈ ধৰিলে যে মোৰ খোজৰ গতি কমি গ'ল। বেগাই খোজ কাঢ়িব নোৱাৰা হৈ পৰিলোঁ। কৌতূহল দমাব নোৱাৰি উভতি চলোঁ। দেখিলোঁ, তেতিয়াও আপুনি মোলৈ চাই আছে একেথৰে। আপোনাৰ অনুসন্ধানী দৃষ্টিৰ পৰা নিশ্চিত হ'লোঁ যে আপুনি মোক চিনি পোৱা নাই। তেতিয়া আৰু তাৰ পাছতো আপুনি মোক চিনি পোৱা নাই। গতিকে আপোনাক মোৰ গভীৰ নৈৰাশ্যৰ কথা কেনেকৈ বুজাওঁ? এনে নৈৰাশ্যৰ অভিজ্ঞতা এয়ে প্ৰথম মোৰ। মোৰ মৃত্যুৰ শেষ মুহূৰ্ত্তলৈ মই যে অচিনাকি হৈয়েই বম আপোনাৰ ওচৰত। এই নিদাক্ষণ হতাশাৰ কথা আপুনি কেনেকৈ অনুভৱ কৰিব পাৰিব?

ইনচ্ৰাস্ত যিমান দিন আছিলোঁ, প্ৰতি মুহূৰ্ত্ততে আপোনাক স্মৰণ কৰিছোঁ। এদিন ভিয়েনাত আপোনাৰ লগত দেখা হব—এই ভাবি কত যে কল্পনাৰ জাল গুঠিছোঁ। কেতিয়াবা কোনো উদ্ভট আৰু কেতিয়াবা অতি তৃপ্তিকৰ কল্পনাৰ বুৰ গৈ আছোঁ। মন যেতিয়া বিষাদেৰে ভৰি পৰে তেতিয়া ভাবোঁ আপুনি যেন মোক প্ৰত্যাখ্যান কৰিব। কাকুতি মিনতি কৰি আপোনাক অতি আমনি দিয়া কাৰণে নাইবা মোৰ মাজত গ্ৰাম্য সৰলতাৰ সন্তোদ পাই হয়তো আপুনি মোক অৱজ্ঞা কৰিব। মানুহৰ পক্ষে যত বকমৰ অপ্ৰিয় ব্যৱহাৰ অথবা উপেক্ষা প্ৰদৰ্শন কৰাটো সম্ভৱ সেইবোৰো মই কল্পনা কৰিবলৈ বাকী ৰখা নাই। কিন্তু আপুনি মোৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কে সম্পূৰ্ণ অজ্ঞ, এই কথাটো মই অতি উদ্ভট কল্পনাতো অনুমান কৰিব পৰা নাছিলোঁ। এতিয়া মই বুজিব পাৰিছোঁ (অৱশ্যে

আপোনাৰ পৰাই শিকিছো) যে পুৰুষৰ চকুত নাৰীৰ ৰূপ বহুদিন ধৰি যদি একে ধৰণেই থাকে তেন্তে সেইটো তেওঁলোকে ভাল নাপায়, দ্ৰুত পৰিবৰ্ত্তন বাঞ্ছা কৰে তেওঁলোকে। আয়নাত প্ৰতিফলিত ক্ষণস্থায়ী প্ৰতিবিম্বৰ দৰে ইও পুৰুষৰ মনৰ এটি সাময়িক মানসিক অৱস্থা। পুৰুষে অতি সহজেই নাৰীৰ মুখ পাহৰি যায়। কাৰণ বয়স বঢ়াৰ লগে লগে নাৰীৰ চেহেৰাবো সলনি হয়। ইয়াৰ বাহিৰেও মনত নবখাৰ আন এটি কাৰণ আছে। বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন সাজসজ্জা কৰে বুলিও নাৰীৰ মুখৰ নিত্য পৰিবৰ্ত্তন ঘটে। পুৰুষৰ এই চঞ্চল মনোভাবৰ সত্যৰ বিষয়ে নাৰীয়ে যেতিয়া ভালদৰে জানে তেতিয়া তেওঁলোকে সকলো এৰি বহি থকাৰ বাহিৰে আৰু অশ্ল উপায় নাথাকে। কিন্তু মোৰ তেতিয়া বয়স কম, গতিকে আপুনি পাহৰি যোৱাৰ কি অৰ্থ মই বুজিব নোৱাৰিলো। আপোনাক দেখাৰ পিছৰে পৰা আপোনাৰ ছবি মোৰ মনত অঙ্কিত হৈছিল চিৰদিনৰ কাৰণে—এক মুহূৰ্ত্তৰ বাবেও সি অস্পষ্ট হোৱা নাছিল। সেই কাৰণেই অলীক বন্ধনাত বুৰ গৈ মই ভাবিছিলো যে আপুনিও নিশ্চয় মোৰ দৰেই চক্ৰিশ ঘণ্টা মোৰেই কথা ভাবি চাৰ্গৈ মোৰ বাবে অধীৰ আগ্ৰহেৰে অপেক্ষা কৰি আছে। মই যে আপোনাৰ কোনো নহয়, আপুনি মোৰ বিষয়ে সম্পূৰ্ণ অজ্ঞাত, এই সত্য প্ৰথমেই উদ্ঘাটিত হলে মই ইমানদিন বেনেকৈ জীয়াই থাকিলোহেতেন? আপোনাৰ সেইদিনাৰ দৃষ্টিৰ পৰা বুজিছিলো যে মই আপোনাৰ অন্তৰত অলপো বেখাপাত কৰিব পৰা নাছিলো আৰু আমাৰ মাজত থকা বন্ধনৰ সূতাডাল একেবাৰে খুলি গৈছে। সেইদিনাই বাস্তৱৰ লগত প্ৰথম মুখামুখি হলো মই। তেতিয়াৰ পৰাই মোৰ ভৱিষ্যৎ জীৱনৰ পৰিণতি সম্পৰ্কে সৰ্বপ্ৰথম মই সচেতন হৈ উঠিলো।

আপুনি মোক চিনি নেপালে। দুদিন পিছতে পুনৰ বাস্তৱত আপোনাৰ লগত দেখা হ'ল। এইবাৰ আপোনাৰ দৃষ্টিত অন্তৰঙ্গতা ফুটি উঠিল। হঠাৎ এই অন্তৰঙ্গতা কিয়? যিজনী ছোৱালীয়ে আজি অতদিনে অতি সঙ্গোপনে আপোনাকেই সমস্ত মন প্ৰাণ দি ভালপাই আহিছে এয়া সেই নিষ্ঠাৰ স্বীকৃতি নেকি? মুঠেই নহয়। ওঠৰ বছৰীয়া

ছোৱালী এজনীক দুদিন আগতে তাত দেখিছিল কাৰণেই আজিও তাইলৈ এবাৰ চকু তুলি চালে। আপোনাৰ ভাবভঙ্গীত সহৃদয়তাৰ ভাব ফুটি উঠিছিল। মই দেখিলো আপোনাৰ মুখত মৃদু হাঁহি, আনদিনাৰ নিচিনা আজিও আপুনি অলপ দূৰ গৈ খোজৰ গতি কমাই দিলে। উত্তেজনাত মই কঁপিবলৈ ধৰিলো। উল্লাসৰ আতিশয্যত যেন পৰি যাম! আপুনি মোৰ লগত কথা পাতিব বুলি অতি আগ্ৰহেৰে বাট চাই বুলো। এই প্ৰথম মোৰ অহুভৱ হ'ল যে মই আৰু কল্পনাৰ বাজ্যত নাই—বহু প্ৰতীক্ষিত প্ৰিয়তমৰ সান্নিধ্যত বাস্তৱৰ সোৱাদ পাইছো।

মইয়ো লাহে লাহে আগবাঢ়িলো আৰু আপোনাক এৰাই যাবলৈ চেষ্টা নকৰিলো। মোৰ এনে লাগিল যেন আপুনি আহি মোৰ পিছপিনে থিয় দিলেহি। মুখ নুঘুৰোৱাকৈলে মই ভাবিলো যে এইবাৰ আপুনি মোক মাতি কথা পাতিব। প্ৰেমাস্পদৰ বৰ্ণনাত শুনিবলৈ মই অস্থিৰ হৈ পৰিলো। আকাংক্ষাৰ তীব্ৰতাই মোৰ শৰীৰ অৱশ কৰি পেলালে। বুকুৰ ভিতৰত ইমান জোৰে জোৰে শব্দ হবলৈ ধৰিলে যে মোৰ ধাৰণা হ'ল, মই আৰু খোজ কাঢ়িবই নোৱাৰিম। আপুনি মোৰ ওচৰত থিয় দিলেহি। ইমান ঘনিষ্ঠভাবে কথা কবলৈ ধৰিলে যেন মই আপোনাৰ বহুদিনৰ চিনাকি। অথচ মই জানো যে আপুনি মোক চিনিয়ে নাপায়। মোৰ জীৱনৰ কোনো ঘটনাৰ লগত আপোনাৰ পৰিচয় নাই। আপোনাৰ ব্যৱহাৰ ইমান সবল আৰু সুন্দৰ আছিল যে মই কোনো দ্বিধা নকৰাকৈ আপোনাৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দি যাবলৈ ধৰিলো। সেই বাস্তৱে দুয়ো ওচৰা-ওচৰিকৈ খোজকাঢ়ি যাব লৈ ধৰিলো।

আপুনি জানিব বিচাৰিছিল, বাতি একেলগে বহি আহাৰ খোৱাত মোৰ কিবা আপত্তি আছে নেকি। কলো—“কোনো আপত্তি নাই।” আপোনাৰ সঙ্গলাভৰ কাৰণে ইমান দিনে অপেক্ষা কৰি আছো, গতিকে আপত্তিৰ কি কাৰণ থাকিব পাৰে! মনতে ভাবিলো।

সকলো ৰেষ্টোৰা এখনত আমি খাবলৈ বহিলো। আপোনাৰ অৱশ্যে

সেই ঠাইৰ কথা মনত নাই। থকাটো সম্ভৱও নহয়। তেনে শত সহস্ৰ বেস্তোৰালৈ আপুনি বিভিন্ন মাইকী মানুহক লগত লৈ অহা-যোৱা কৰিয়ে থাকে। গতিকে আজিৰ এই বেস্ত বাটোৰ কথা মনত থাকিব কিয়? মোক নিয়ন্ত্ৰণ কৰি আনিলে সচা, কিন্তু এই ঘটনাটোত গুৰুত্ব আৰোপ কৰাৰ নিচিনা পাগলামি আৰু একো হব নোৱাৰে। হাজাৰ হাজাৰ ছোৱালীৰ মাজৰ এজনী ছোৱালী মই। মোকো আপুনি পাহৰি যাব অতি সোনকালেই। স্বৰ্গীয় কিবা ঘটিছিল জানো সিদিনা? নাই, তেনে একো হোৱা নাছিল। মোৰ মুখত কথা ফুটা নাছিল। আপোনাৰ সান্নিধ্য লাভ কৰি মই ইমান বেছি উচ্ছ্বসিত হৈ পৰিছিলো যে বাজে কথা কৈ সময় অপব্যয় কৰিব খোজা নাছিলো। সেইখিনিৰ কাৰণে আজিও আপোনক ধন্যবাদ জনাওঁ। ইমান বছৰৰ পিছতো মই যে আজিও সেই সন্ধিয়াৰ কথা কৃতজ্ঞ চিত্তে স্মৰণ কৰো। আনৰ মন বুজি চলিবৰ দক্ষতা যে আপোনাৰ আছে সেই বিষয়ে সন্দেহ নাই। আপোনাৰ আচাৰ ব্যৱহাৰত সেই কথাৰ প্ৰমাণ পাওঁতে মোৰ পলম নহ'ল। মোৰ প্ৰতি আগ্ৰহ অথবা মৰম প্ৰদৰ্শনৰ কাৰণে আপুনি অযথা ব্যস্ত হৈ উঠা নাছিল। তথাপি আপোনাৰ মাজত এনে এক সহৃদয় ভাবৰ স্পৰ্শ পালো যে যি কোনো নহুন পৰিচিতাইও আপোনাৰ ওচৰত আত্মসমৰ্পন কৰাটো অসম্ভৱ নহ'লহেতেন। তেওঁৰ মনটো আপুনি সহজে আকৰ্ষণ কৰিব পাৰিলেহেতেন। মোৰ পাঁচ বছৰৰ প্ৰতিশ্ৰুতি সফল হ'ল। এই সফলতাৰ তৃপ্তিয়ে মোক যে কি গভীৰ আনন্দ দিছিল তাক আপুনি উপলব্ধি কৰিব পাৰিবনে?

বেছ বাতি হৈছিল। বেস্তোৰাৰ পৰা ওলাই আহিলো আমি। ঘৰৰ ওচৰ পাই আপুনি সুধিলে—“তুমি সোনকালে উভতিব লাগিব নেকি?”

“নাই, মোৰ হাতত প্ৰচুৰ সময় আছে”—মই উত্তৰ দিলো। ক্ষণেক ইতঃস্তত কৰি আপুনি পুনৰ সুধিলে তেওঁৰ ঘৰত সমোৱাত মোৰ কিবা আপত্তি আছে নেকি। কলো—“নাই অলপো আপত্তি নাই; বৰং মই আনন্দহে পাম।” আপোনাৰ পৰা গোপন কৰিব-লগীয়া কোনো কথাই নাছিল মোৰ। কিয় থাকিব? মইতো

আপোনাৰ কাষতেই আত্মসমৰ্পনৰ কাৰণে সাজু হৈ আহিছো। নিজৰ বুলি একোৱেই বখা নাই মই। গতিকে মোৰ মনৰ কথা আপোনাৰ ওচৰত গোপন নকৰিলো।

কিন্তু মই দেখিলো মোৰ উত্তৰ শুনি আপুনি বিস্মিত হ'ল। আপুনি বিবক্ত হ'ল নে আনন্দিত হ'ল একো বুজিব নোৱাৰিলো। আজি অৱশ্যে আপুনি বিস্মিত হোৱা কাৰণটো কি মই জানো। পুৰুষৰ ওচৰত নাৰীৰ আত্মসমৰ্পনৰ বাসনা যিমানেই প্ৰবল নহওক লাগিলে, আমন্ত্ৰণ পোৱাৰ লগে লগে নাৰীয়ে সন্মতি প্ৰকাশ কৰা উচিত নহয়। পুৰুষৰ মনত সংশয় আৰু উত্তেজনা সৃষ্টিৰ কাৰণে প্ৰথমে অভিনয় কৰে নাৰীয়ে—আমন্ত্ৰণ গ্ৰহণ কৰিব নোখোজে। নাৰীৰ স্বীকৃতিৰ কাৰণে পুৰুষে সান্নিধ্য অনুৰোধ কৰিব, হাজাৰ মিনতিৰে অতীষ্ঠ কৰি তুলিব। মিছা কথা কবলৈকো দ্বিধাবোধ নকৰিব। অকল জানো এয়ে? কতৰকমৰ যে প্ৰতিশ্ৰুতি দিব তেওঁলোকে। সীমাচেৰাই নোযোৱালৈ নাৰীয়ে পুৰুষৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ নকৰে। মই জানো যে যি সকলে অতি সহজে এনে প্ৰস্তাৱত মান্তি হয় তেওঁলোক হয় গণিকা নাইবা অপ্ৰাপ্ত বয়স্কা কুমাৰী। কিন্তু মোৰ এই সহজ সবল স্বীকৃতি যে দীৰ্ঘদিনৰ নীৰৱ আশা-আকাংক্ষাৰ চৰম অভিব্যক্তি তাক জানো আপুনি উপলব্ধি কৰিব পাৰিব?

যিহওক মোৰ ব্যৱহাৰত আপুনি মোৰ প্ৰতি আৰু বেছি মনোযোগী হৈ পৰিল। আপোনাৰ কৌতুহল জগাবলৈ সমৰ্থ হলো মই। আমি ওচৰা ওচৰিকৈ গৈ আহিলো। মই অনুভৱ কৰিলো যে আমি যি সামান্য কথা-বতৰা হলো তাৰ পৰাই আপুনি মোৰ বিষয়ে মোটামুটি ধাৰণা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। নিবিড় আলোচনাৰ ফলত আপোনাৰ এনে উপলব্ধি হ'ল যে এজনী অসাধাৰণ ছোৱালীৰ লগত আপোনাৰ পৰিচয় ঘটিছে। আপুনি বুজিছিল যে এই সুন্দৰী আৰু ভদ্ৰ ছোৱালীজনীৰ ভিতৰত এক গোপন সত্য লুকাই আছে। আপোনাৰ মনত কৌতুহলৰ সৃষ্টি হ'ল। ইমান সতৰ্ক হৈ আপুনি মোক প্ৰশ্ন কৰিবলৈ ধৰিলে যে মই নিঃসন্দেহ হলো—আপুনি এইবাৰ মোৰ গোপন সত্যৰ বহস্যৰ উদ্ঘাটনৰ কাৰণে অত্যন্ত সচেতন হৈ উঠিছে।

সেই কাৰণেই মোৰ উত্তৰত প্ৰশ্ন এবাই যোৱাই প্ৰয়াস প্ৰৱল হৈ উঠিল। মই ভাবিছিলো আপোনাৰ ওচৰত ধৰা দিয়াতকৈ বুৰ্বক হৈ থকাই ভাল।

আপোনাৰ ফ্লেটৰ সমুখ পালোহি। চিৰিৰে ওপৰলৈ উঠাৰ সময়ত মোৰ আনন্দৰ সীমা নোহোৱা হ'ল। দীঘলীয়া প্ৰতীক্ষাৰ পাছত বঞ্চিত গন্তব্যস্থানত উপনীত হোৱাৰ সম্ভাৱনাত অতি চঞ্চল হৈ পৰিলো। চকুপানী নোটোকাকৈ সেইদিনাৰ কথা মই ভাবিবই নোৱাৰো। ইমান কন্দাৰ পাছত মোৰ চকুত হয়তো আক এক বিন্দুও অশ্রু অৱশিষ্ট নাই। আপোনাৰ ঘৰৰ একোবস্তুৱেই অচিনাকি নাছিল মোৰ। প্ৰত্যেকটো বস্তুৱেই মোৰ অনুভূতি ৰাজ্যত আছিল বাসিকা জীৱনৰ আশা-আকাংক্ষাৰ মূৰ্ত প্ৰতীক। ফ্লেটত সোমোৱা দৰ্জাৰ সিপাৰে থিয় দি আপোনাৰ আগমণ প্ৰতিক্ষাত কিমান দিন যে পাৰ কৰি দিছো তাৰ হিচাব নাই। এয়ে সেই চিৰি, এই পিনেই আপুনি ওপৰলৈ উঠি আহে। আপোনাৰ পদধ্বনি শুনিবলৈ পাওঁ মই। এই চিৰিতেই আপোনাক প্ৰথম দেখা পাইছিলো। দৰজাৰ ফুটাৰে আপোনাক কিমান দিন যে অহাযোৱা কৰা দেখিছো তাৰ সীমা সংখ্যা নাই। আপোনাৰ দৰজাৰ কাষত এবাৰ মই আঠ কাঢ়ি বৈ আছিলো। তলা খোলাৰ শব্দ হলেই আপোনাৰ আগমন সম্পৰ্কে মই নিশ্চিত হৈছিলো। আমাৰ দুইখন দৰজাৰ মাজৰ ঠাইখিনিতে মোৰ বাল্য-জীৱনৰ আশা-আকাংক্ষাৰ জগতখন সীমাবদ্ধ আছিল।

এতিয়া মই সেই ঠাই অতিক্ৰম কৰিছো, আপুনি মোৰ কাষতে আছে। আপোনাৰ লগে লগে ময়ো ফ্লেটত প্ৰবেশ কৰিছো। এইটো অকল আপোনাৰ ফ্লেট নহয়—এইটো আমাৰ ঘৰ। চিৰিৰে উঠিছো আৰু ভাবিছো, পাবলৈ আৰু কি বাকী ব'ল? সকলো পালো দেখোন। এই আয়তনৰ মাজতেই যে মোৰ সমস্ত জীৱন আবদ্ধ হৈ আছিল। কথাবোৰ আপোনাৰ ওচৰত অতি তুচ্ছ হ'ব পাৰে, কিন্তু মোৰ ওচৰত ইয়েই অতি নিৰ্ভৰযোগ্য বাস্তৱ। আপোনাৰ দৰজাৰ সীমা অতিক্ৰম কৰি সিপাৰলৈ যাব পৰা নাই। ইপিনে থিয় দি থাকিয়েই নিজৰ জগতখন সৃষ্টি কৰিছো মই। প্ৰতিদিনৰ বৈচিত্ৰহীন

জীৱনৰ এয়ে আছিল মোৰ বাস্তৱ পৃথিৱী। শিশুশুলভ স্বপ্নৰ সূচনা ইয়াতেই। আল্লাউদ্দিনৰ আচৰিত চাকিৰ দৰেই কত কল্পনায়ে জ্বলি উঠিছিল এই পৰিসৰৰ মাজতে। এতিয়া মই সেই দৰজাৰ ভিতৰেদি ভিতৰত প্ৰবেশ কৰিছো। অধীৰ আগ্ৰহৰ মুহূৰ্তটো চঞ্চল। আপোনাৰ পক্ষে এই চাঞ্চল্যৰ পৰিমাপ কৰা অসম্ভৱ। লুভীয়া দৃষ্টিৰে সেই দৰজাৰ পিনে মই চাই আছিলো এদিন দুদিন নহয়, বছৰদিন, বছৰাব। এটা মুহূৰ্তৰ কাৰণেও ভাগৰি পৰা নাই, ক্লান্তি অহা নাই। গোপন জগতখনলৈ চাই আছো মই। ব্যৰ্থতাৰ বোজা গধুৰ হৈ পৰিছে। তথাপি ভাঙি পৰা নাই। আজি মই যে সেই ৰাজ্যৰ পিনেই আগবাঢ়ি গৈছো। মোৰ সেই মুহূৰ্তৰ হৃদয়ানুভূতি আপুনি উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰিব।

সেইদিনা নিশা মই আপোনাৰ লগতে পাৰ কৰি দিলো। আপোনাৰ আগতে কোনো পুৰুষে যে মোক স্পৰ্শ কৰা নাছিল সেই কথা আপোনাৰ পক্ষে কল্পনা কৰাটো অসম্ভৱ। স্পৰ্শ কৰাটো দূৰৰ কথা, মোৰ শৰীৰটোকে দেখা নাই। সম্ভোগৰ ক্ষুধা আপোনাৰ প্ৰবল হৈ উঠিল, মই বাধা নিদিছো। মোৰ ব্যৱহাৰত অকণো লাজৰ চিন দেখা নাপাই আপুনি বাক কি ভাবিছিল? আপোনাক যে গোপনে মই ভালপাওঁ সেইকথা যাতে প্ৰকাশ হৈ নপৰে, তাৰ কাৰণে মই অতি সহজে আত্মসমৰ্পণ কৰিছিলো। ভালপোৱাৰ কথা কলে হয়তো আপুনি ভয় খাব। সহজতে পোৱা বস্তুৰ প্ৰতি আপোনাৰ আকৰ্ষণ আছিল। অন্যৰ ভাগ্যৰ লগত জড়িত হৈ পৰিব বুলি ভয়তে আপুনি আঁতৰত থাকিব বিচাৰে। “মাছও ধৰিম অথচ পানীও নোচোওঁ” এই প্ৰবাদ বাক্যৰ লগত আপোনাৰ চৰিত্ৰৰ অদ্ভুত সাদৃশ্য আছিল।

আপোনাৰ ওচৰতে মোৰ কুমাৰী জীৱনৰ সমাপ্তি ঘটিব কাৰণে আপুনি নেভাবিব যে মই আপোনাৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ আনিছো। মোৰে শপত, মোক ভুল বুজিব। আপুনি প্ৰলোভন দেখুৱাই নাইবা প্ৰতাৰণা কৰি মোক বিপথে অনা নাই। মই যদিও ভ্ৰষ্টা হলো, তথাপিহে মই আপোনাক দায়ী নকৰো। মই স্ব-ইচ্ছাই আপোনাৰ বন্ধনত সোমাব বিচাৰিছো। নিজৰ ভাগ্যক নিৰ্ভয়ে স্বীকাৰ কৰি

লোৱা বাবে মই আগুৱাই গৈছো। আপোনাৰ স্পৰ্শ সুখ পোৱা সেই নিশাৰ অভিজ্ঞতা মোৰ ওচৰত পবিত্ৰ হৈ আছে। শত ধনাবাদ আপোনাক। অন্ধকাৰৰ ভিতৰত যেতিয়া হঠাৎ চকু মেলি চালো তেতিয়া আপুনি মোৰ কাষতে শুই আছিল। ঈশ্বৰৰ শপত মোৰ এনে লাগিছিল যেন মৰ্ত্য পাব হৈ স্বৰ্গ পাইছোঁগৈ। বিশ্বাস কৰক, মূৰৰ ওপৰত নক্ষত্ৰখচিত আকাশ নেদেখি বৰ আচৰিত হৈছিলো। সেই বাতিৰ আত্মসমৰ্পণৰ কাৰণে মই কোনোদিন অনুতপ্ত হোৱা নাই।

আপুনি মোৰ ওচৰতে যেতিয়া গভীৰ নিদ্ৰাত পৰিল তেতিয়া মই অতিশয় আগ্ৰহেৰে আপোনাৰ নিশ্বাসৰ শব্দ শুনিবলৈ ধৰিলো। অতৃপ্তিৰ জুইত দন্ধ হবলৈ ধৰিলো; আপোনাৰ গাত হাত দিলো মই। আপোনাৰ ইমান কাষতে শুই আছো এই ভাবি মনৰ আনন্দ প্ৰৱল হৈ পৰিল। আনন্দৰ চকুলোৰে গাক তিতি গ'ল।

খুব বাতিপুৱাই মই আপোনাৰ ঘৰৰ পৰা ওলাই আহিছিলো। কামলৈ যে যাব লাগিব। তত্পৰে আপোনাৰ ভূত্যাৰ দৃষ্টি এবাবলৈকো সিমানে বাতিপুৱাতে ওলাই আহিলো। মই যেতিয়া ওলাই আহিবলৈ সাজু হলো তেতিয়া আপুনি মোৰ মুখখন দুয়োহাতেৰে ধৰি লৈ বহুপৰ চাই ব'ল। আপোনাৰ মনত তেতিয়া অতীতৰ কোনে ছবি অস্পষ্টতাৰ আৱৰণী গুচাই ভাঁহি উঠিছিল হয়তো। নাইবা মোৰ এই সুখাভিভূত মুখখন ধুনীয়া দেখি আপুনি চাই আছিল। যি হওক, মোৰ ওঠৰ ওপৰত মুখখন থৈ আপুনি মোক মৰম কৰিবলৈ ধৰিলে। তাৰ পাছত মই দৰ্জাৰ পিনে আগুৱাই যাওঁতেই আপুনি সুধিলে—“সুদা হাতেৰে যাবানে? ছুই এপাহ ফুল নিনিয়া জানো? টেবুলৰ ওপৰত থকা নীলা ফুলদানীত চাৰিপাহ বগা গোলাপ ফুল থকা দেখা পালো। আপুনি গোটেই কেইপাহ ফুল মোক উপহাৰ দিলে। কতদিন যে সেই ফুল কেইপাহ মুখৰ কাষলৈ আনি মৰম কৰিছো মই!

দ্বিতীয় সাক্ষাতৰ ব্যৱস্থা হ'ল অন্য এদিন বাতি। সেইদিনাৰ বাতিটোও আনন্দ আৰু বিশ্বাসেৰে উপচি পৰিছিল। তৃতীয় সাক্ষাতৰ সুবিধাও আপুনি মোক দিছিল। তাৰপিছত আপুনি কলে যে

কেইদিন মানৰ কাৰণে ভিয়েনাৰ বাহিৰলৈ যাবলগীয়া আছে আপোনাৰ। মই আপোনাক বুজাব নোৱাৰিম যে আপুনি বাহিৰলৈ যোৱা কথাটো মই কিমান অপছন্দ কৰিছিলো। ভিয়েনা এৰি যোৱাৰ সময়ত আপুনি প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে যে উভতি আহিয়েই মোক খবৰ দিব। পোষ্ট অফিচৰ ঠিকনাত চিঠি দিয়াৰ ব্যৱস্থা হ'ল। মোৰ প্ৰকৃত ঠিকনা মই আজিও গোপন কৰি ৰাখিলো। বিদায় লোৱাৰ আগে আগে আপুনি মোক কেইটামান গোলাপ ফুল উপহাৰ দিলে।

ইয়াৰ পাছত দুমাহ পাৰ হৈ গ'ল। প্ৰতিদিনে মই নিজেই নিজক প্ৰশ্ন কৰিছো। নাই থাওক সেই ব্যৰ্থ প্ৰতীক্ষাৰ মানসিক যন্ত্ৰণাৰ বিৱৰণ লিখি আপোনাক আমনি নিদিওঁ। অভিযোগ দিয়েই বা কি লাভ হব! মই জানো যে নাৰীৰ প্ৰতি আপোনাৰ আগ্ৰহ অসীম, আকৌ অতি সোনকালেই আপুনি পাহৰিও যায় নাৰীৰ কথা। আপুনি উদাৰ যদিও আপোনাৰ ওচৰত আস্থা ৰখাটো অসম্ভৱ। তথাপি আপোনাৰ প্ৰতি মোৰ ভালপোৱা অলপো হ্ৰাস পোৱা নাছিল। আগবদৰেই মই আপোনাক ভালপাই থাকিলো। আপুনি বহুত আগতেই ভিয়েনালৈ উভতি আহিছিল। বাহিৰৰ পৰাই আপোনাৰ ঘৰত লাইট দেখিছো, কি যে আকুলতা লৈ আপোনাৰ আমন্ত্ৰণৰ কাৰণে প্ৰতীক্ষা কৰিছিলো মই। আপুনি মোলৈ চিঠি নিলিখিলে; জীৱনৰ এই শেষ মুহূৰ্ত্ততো অনুভৱ কৰিছো কি যে নিদাক্ষণ শূন্যতাৰ মাজত ঘৰ বান্ধিছিলো মই। আপোনাৰ হাতৰ এখন চিঠিও মোৰ ওচৰত নাই, যদি এঘাৰ কথাও থাকিলহেতেন। অথচ মোৰ সমস্ত জীৱনটোকেই আপোনাক দি দিছিলো; নিজৰ কাৰণে একোকে নাৰাখি। ব্যৰ্থ প্ৰতীক্ষাৰ মিয়াদ ক্ৰমাৎ বাঢ়ি গ'ল। আপুনি মোক নামাতিলে, চিঠিও নিলিখিলে।

যোৱাকালি মোৰ ল'ৰাটিৰ মৃত্যু হৈছে। ল'ৰাটি আপোনাৰেই আছিল। আপুনি তাৰ পিতৃ। সন্তানৰ সন্তানৰ আৰম্ভণীৰে পৰা তাৰ জন্মমুহূৰ্ত্তলৈকে মই কেৱল আপোনাৰ কথাহে ভাবিছো, দ্বিতীয় কোনো পুৰুষৰ কথা মোৰ মনৰ ৰাজ্যত প্ৰবেশ কৰিব পৰা নাছিল।

মোৰ মাতৃৰ আপোনাৰ পুণ্য স্পৰ্শৰেই ফল। এতেকে সি আমাৰ সন্তান। মোৰ সচেতন ভালপোৱা আৰু আপোনাৰ খেয়ালী মনৰ অনিচ্ছাকৃত প্ৰেমানুভূতিৰ মাজতে জন্ম হৈছিল তাৰ। সিয়ে আছিল আমাৰ একমাত্ৰ সন্তান। আপুনি হয়তো চকুখাই উঠিছে নাইবা তুচ্ছ কথা বুলি সামান্য আচৰিত হৈছে। হয়তো আচৰিত হৈ ভাবিব কিয় মই ইমান দিনে ল'ৰাটিৰ কথা আপোনাক কোৱা নাই। যেতিয়া কলো তেতিয়া সি ইহজগতত নাই।

ইতিপূৰ্বে আপোনাৰ সন্তান সম্পৰ্কে খবৰ জনোৱাটো অসম্ভৱ আছিল। কিয় জানে? কাৰণ আপুনি মোৰ কথা বিশ্বাস নকৰিলেহেতেন। যিজনী অপৰিচিতা ছোৱালীয়ে আপোনাৰ লগত ইমান আগ্ৰহেৰে ৰাতি কটাই আছিল তাইৰ মুখৰ কথা আপুনি কেনেকৈনো বিশ্বাস কৰিব? মই যে ইমান দিনে আপোনাক স্বামীৰূপে কল্পনা কৰি আহিছো সেই কথাও আপুনি বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পালেহেতেন। নিঃসন্দেহে ল'ৰাটিক নিজৰ সন্তান বুলি গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলেহেতেন। মোৰ কথাৰ ওপৰত আস্থা থাকিলেও মনৰ সন্দেহ সম্পূৰ্ণভাবে দূৰীভূত নহ'লহেতেন। ভাবিলেহেতেন যে আনৰ সন্তানৰ বোজা আপোনাৰ নিচিনা এজন স্বনামধন্য চহকী লোকৰ ওপৰত জাপি দিছো। ভুৱা পিতৃৰ গোপন সন্দেহৰ লাজুনাৰ পৰা আপুনি অব্যাহতি নেপালেহেতেন। আপোনাৰ আৰু মোৰ মাজত অবিশ্বাসৰ প্ৰাচীৰ মূৰ ডাঙি উঠিলহেতেন। সেয়া মই সহ কৰিব নোৱাৰো। তদুপৰি আপোনাৰ চৰিত্ৰৰ সকলো বৈশিষ্ট্য মোৰ জনা আছিল। নিশ্চিত, ভাবনাহীন জীৱনৰ প্ৰতি আপোনাৰ আছিল প্ৰবল মোহ! কোনো জঞ্জালৰ ভিতৰত সোমাই পৰাটো আপোনাৰ স্বভাৱ বিৰুদ্ধ। দায়িত্বহীন ভালপোৱাহে আপোনাৰ কাম্য। হঠাতেই এক সন্তানৰ পিতৃ হলে আপোনাৰ বিৰক্তিৰ সীমা নেথাকিব। ল'ৰাটিৰ ভবিষ্যৎ আপোনাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিব। ইমান ডাঙৰ দায়িত্ব ললেহেতেন নে? দায়িত্বহীন মুক্ত জীৱনৰ স্বাধীনতা হেৰালে আপুনি মোকো বোজাৰ দৰে গণ্য কৰিলেহেতেন। কিন্তু মোৰো আত্মাভিমান জানো কম? সেয়েহে আপোনাৰ ওপৰত বোজা থৈ বিৰক্ত কৰিবলৈ চেষ্টা

নকৰিলো। নিজেই সেই দায়িত্ব কান্ধ পাতি ললো। বহু নাৰীৰ লগত আপুনি মিলা-মিচা কৰিছে। সিহঁতৰ কথা যেতিয়া শ্ৰবণ কৰে তেতিয়া আপোনাৰ হৃদয় কৃতজ্ঞতা আৰু প্ৰেমেৰে পৰিপূৰ্ণ হৈ পৰিছিল। ময়ো সিহঁতৰ মাজৰে এগৰাকী হবলৈ বাঞ্ছা কৰিছিলো। কিন্তু প্ৰকৃতপক্ষে মোৰ কথা আপুনি কোনোদিনেই শ্ৰবণ কৰা নাই। আপোনাৰ স্মৃতিৰ পৰা মই সম্পূৰ্ণভাৱে নিশ্চিত হৈ গৈছিলো।

আপোনাক মই অপৰাধী কৰা নাই। বিশ্বাস কৰক, মোৰ কোনো অভিযোগ নাই। এই লিখাখিনিত যদি কববাত অপৰাধৰ ভাষা ব্যক্ত হয় তেন্তে মোক ক্ষমা কৰিব। এইটো ইচ্ছাকৃত নহয়। মানসিক যন্ত্ৰণাত মাজে মাজে কলমৰ মুখখন দোৱাতত ডুবি যোৱা যেন লাগিছে। মোৰ অপৰাধ ক্ষমা কৰিব।

আমাৰ ল'ৰাটি, আমাৰ একমাত্ৰ সন্তান চিৰনিদ্ৰাত অচেতন। তাৰ মূৰৰ ওপৰত মমবাতিৰ শিখা কঁপি কঁপি উঠিছে। মৃতদেহৰ কাষত বহি মই চিঠিখন লিখিছো। ভগৱানৰ বিৰুদ্ধে মোৰ হাত উদ্‌যত হৈ উঠিছে। শোকৰ জ্বালাত ইমান অস্থিৰ হৈ পৰিছো যে মোৰ ধাৰণা হৈছে ভগৱানে যেন নিজ হাতে তাক হত্যা কৰিছে।

মই জানো, আপোনাৰ সহৃদয়তা তুলনাহীন। গতিকে মোৰ অপৰাধ ক্ষমা কৰিব। পৰোপকাৰৰ কাৰণে আপুনি সদা প্ৰস্তুত। মুখৰ কথা প্ৰকাশ হোৱাৰ আগতেই যি কোনো এজন অপৰিচিতক সহায় কৰিবৰ কাৰণে আপুনি ব্যস্ত হৈ পৰে। কিন্তু আপোনাৰ এই পৰোপকাৰ, মনোবৃত্তি বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ। আপোনাক দয়াৰ সাগৰ বুলি কলেও বেছি কোৱা নহয়। আপোনাৰ সহৃদয়তাৰ সীমা নাই। যি কোনোৱে দুহাত ভৰাই আপোনাৰ পৰা সকলো আদায় কৰি লব পাৰে। মাত্ৰ এবাৰ খুজিলেই হ'ল। যেয়ে মুখ খুলি খুজিব পাৰে, তেৱে সকলো পায়। আপোনাৰ এই মনোবৃত্তিৰ মূলতে আছে লাজ আৰু দুৰ্বলতা, অকল পৰোপকাৰৰ আনন্দ ইয়াত নাই। মই আজি খোলাখুলি ভাবে কবলৈ সংকোচ নকৰো যে যিসকল লাঞ্চিত আৰু দুখী সিহঁততকৈ সুখী সকলহে আপোনাৰ বেছি প্ৰিয়।

শিশুকালৰ এটা ঘটনাৰ কথা মনত পৰিছে মোৰ। আপুনিতো জানেই যে আমাৰ ঘৰৰ দৰজাৰ ফুটাৰে মই আপোনাৰ অহা-যোৱা লক্ষ্য কৰিছিলো। এদিন এটা ভিক্ষাৰী আহি আপোনাৰ ঘৰৰ ঘণ্টা বজাই দিলে। আপুনি দৰ্জা খুলি তাক ভিক্ষা দিলে। আপোনাৰ ভিক্ষা দিয়াৰ ধৰণটো লক্ষ্য কৰিলো মই। ভিক্ষাৰীটোৱে কিবা বিচৰাৰ আগতেই আপুনি তাক লৰালৰিকৈ ভিক্ষা দি বিদায় দিলে। আপোনাৰ ভাৱ ভঙ্গীত এক বিশেষ দ্ৰুতি আৰু দুৰ্বলতা দেখা পাইছিলো মই। যেন তাৰ পৰা অব্যাহতি পাবৰ কাৰণেই লৰালৰিকৈ দানৰ পইছা উলিয়াই দিলে। তাৰ চকুলৈ চাই আপুনি ভয় খোৱা যেন লাগিল। তাক ধন্যবাদ জ্ঞাপনৰ সুবিধাকণো নিদিলে। ভীক আৰু উপদ্ৰুত মনোভাৱপূৰ্ণ আপোনাৰ এই দানৰ কথাটো মই আজিও বুজিব পৰা নাই। সেই কাৰণে বিপদৰ সময়তো মই আপোনাৰ কাষত হাত পতা নাই। মই জানো যে সহায় কৰিবলৈ আপুনি আগবাঢ়ি আহিলহেতেন। মোক সান্ত্বনা দিবলৈ চেষ্টা কৰিলেহেতেন। প্রচুৰ অৰ্থৰে সহায় কৰিলেহেতেন বুলিও মই জানো। কিন্তু আপোনাৰ কাৰ্য্যত এক অধৈৰ্য্য ভাব লুকাই থাকিলেহেতেন। এই অৰৈধ সন্তানটিৰ যাতে জন্ম নহয় তাৰবাবেও আপুনি উপদেশ দিলেহেতেন হয়তো। আপোনাৰ উপদেশ মই মানিবলৈ বাধ্য হলোহেতেন। সেইকাৰণেই আপোনাৰ সহায় ভিক্ষা নকৰিলো। এই সন্তানটিৰ বাহিৰে জীৱনত মই একোকে পোৱা নাই। সিয়ে আছিল মোৰ সাত বজাৰ ধন।

প্রকৃততে কবলৈ হলে তাৰমাজত আপুনিয়ে জন্মলাভ কৰিছিল। এক দায়িত্বহীন সুখৰ জীৱন যাপনত অভ্যস্ত আপুনি। গতিকে আপোনাক ধৰি বখাটো সন্তুৰ নহ'লহেতেন। কিন্তু নৱজাত শিশুটিৰ সম্পৰ্কে সেই কথা তুঠে। সি মোৰ বক্তমাংসৰ লগতে সদায় জড়িত থাকিব আৰু আপোনাৰ অস্তিত্ব মই সমস্ত দেহেৰে আৰু মনেৰে অনুভৱ কৰিম। আপোনাক ধৰি বখাৰ এয়ে মোৰ শেষ প্রচেষ্টা। আপোনাক মই পলাই যাবলৈ দিয়া নাই। সমগ্ৰ দেহৰ শিৰা-উপশিৰাত মই আপোনাৰ অস্তিত্ব উপলব্ধি কৰিলো। সেই কাৰণে

মই যেতিয়াই প্রথম বুজিলো যে মই মাতৃ হ'বলৈ ওলাইছো তেতিয়া মোৰ মন আনন্দেৰে ভৰি পৰিল। এতিয়া বুজিব পাৰিছেতো, মই কিয় ইমান ডাঙৰ খবৰটো আপোনাৰ পৰা গোপন কৰিছিলো?

অৱশ্যে ভুলতো আপুনি নেভাবিব যে ইয়াৰ মাজৰ সময়খিনি খুব সুখত অতিবাহিত হৈছে মোৰ। মানুহৰ নীচতাই মোক বহুতো কষ্ট দিছে। তত্পৰি কত অসুবিধা! শেষলৈ মই দোকানত কাম কৰিব পৰা নাছিলো। মোৰ নতুন দেউতা আৰু আত্মীয় স্বজন মোৰ ওচৰে পাজৰে ফুৰাচকা কৰিছিল। মোৰ পিনে ভালকৈ চালে তেওঁলোকে খবৰটো নিশ্চয় মাক দিলেহেঁতেন। এনে অসুবিধাত পৰিলো যে টকাৰ অত্যন্ত প্রয়োজন থকা স্বত্বেও মাক খুজিব নোৱাৰিলো। সকলো সুৰা বস্তু বিক্ৰি কৰি পইচা গোটাবলৈ ধৰিলো। প্ৰসৱৰ সাতদিন আগতে দেখিলো মোৰ সঞ্চিত অৰ্থ চুৰি হৈছে। মোৰেই ধোবাটোৱে সেই টকা চুৰি কৰিছিল। গতিকে মই হিম্পিতেললৈ যাব লগা হ'ল। কেৱল পৰিত্যক্ত; দুখীয়া আৰু ভাগ্যহীন সকলেহে এইখন হিম্পিতেলত আশ্ৰয় লয়। ইহঁতৰ মাজতে এদিন আপোনাৰ সন্তানৰ জন্ম হ'ল। ইয়াত কোনেও কাকো চিনি নাপায়। নিজৰ নিজৰ বিচনাত শুই শুই সকলোৱে নিঃসঙ্গতাৰ যন্ত্ৰণা অনুভৱ কৰে। প্ৰত্যেকটো ৱাৰ্ডেই জনাকীৰ্ণ। এক ইঞ্চিও খালি ঠাই নাই। গোটেই যবময় ক্লোবোফৰ্মৰ গোলক চকিবশ ঘণ্টাই পোৱা যায়। বিচনাবোৰত তেজৰ দাগ। যন্ত্ৰণাকাতৰ চিঞৰ আৰু চেপি বখা কেঁকনিয়ে ভিতৰৰ আৱহাওৱা গধুৰ কৰি তোলে। কি জঘন্য সেই ঠাই! কাৰো লগত কাৰো প্ৰাণৰ সম্পৰ্ক নাই। বৰং ইজন আনজনৰ প্ৰতি বিদ্বেষভাবাপন্ন। একমাত্ৰ চৰম দুৰ্দশা আৰু দৰিদ্ৰতাৰ কাৰণেই আমি লগ লাগিছিলো একেটা ৱাৰ্ডত। ইয়ালৈ অহাৰ পিছত প্ৰত্যেকে প্ৰত্যেকৰ সুকীয়া বৈশিষ্ট্য হেৰুৱায়। হিম্পিতেলৰ খাতাত কেৱল নাম পৰিচয় উল্লেখ থাকে। বিচনাত পৰি থকাসকল মানুহ নামৰ যোগ্য নহয়, একো একোটা জৈৱ দেহ মাথোন—দুখ-যন্ত্ৰণাত কষ্ট পাই মৰিছে। চিকিৎসকৰ দৃষ্টিতো আমি হয়তো বিশ্লেষণৰ বিষয়বস্তুৰ বাহিৰে অন্য একো নহয়।

এইবোৰ কথা লিখা কাৰণে মোক ক্ষমা কৰিব। এই সম্পৰ্কে আৰু কোনো কথা কেতিয়াও নকওঁ। যোৱা এঘাৰ বছৰে নীৰৱ হৈ আছিলো। এইবোৰো বোবা হৈ যাম চিৰদিনৰ কাৰণে। তাৰ আগতে মুক্তকণ্ঠে এবাৰ মোক মুখ খুলি কথা কবলৈ দিয়ক। এবাৰ। মাত্ৰ এবাৰ কবলৈ দিয়ক যে যি ল'ৰাটি মোৰ জীৱনৰ একমাত্ৰ আনন্দৰ উৎস আছিল আৰু যাক পাবলৈ মই অসীম মূল্য দিবলগীয়া হৈছে—সি আৰু নাই। তাৰ হাঁহিৰে উজ্জল মুখলৈ চাই, তাৰ কণ্ঠস্বৰ শুনি হৃদয়তলৰ সেই ভয়ঙ্কৰ মুহূৰ্ত্তবোৰৰ কথা একেবাৰেই পাহৰি আছিলো। তাৰ মৃত্যুৰ পিছত সেই যন্ত্ৰণা আকৌ আৰম্ভ হৈছে। গতিকে মোৰ এই মানসিক কষ্টৰ কথা আপোনাক নজনা হৈ নোৱাৰিলো। সেইবুলি মই আপোনাক অপৰাধী কৰা নাই। মোৰ অভিযোগ কেৱল ভগবানৰ বিৰুদ্ধে। এনে এটা যন্ত্ৰণাময় উদ্দেশ্যবিহীন পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ কৰাৰ কি প্ৰয়োজন আছিল আপুনি কব পাৰিবনে? এক মুহূৰ্ত্তৰ কাৰণেও আপোনাৰ ওপৰত খং উঠা নাই মোৰ। আনকি প্ৰসবযন্ত্ৰণাত যেতিয়া কাতৰ হৈ পৰিছিলো তেতিয়াও আপোনাৰ লগত ৰাতি কটাইছিলো বুলি মই অনুতপ্ত নহয়। সেই নবকবাসৰ যন্ত্ৰণাৰ পিছতো এই কথা কৈছো। দৰকাৰ হলে মই হৃদয়তললৈ এনেকৈ বাৰে বাৰে যাব পাৰো।

আমাৰ ল'ৰাটি যোৱাকালি ঢুকাইছে। আপুনি তাক কোনোদিনে দেখা নাই, দেখিলে চিনিও নাপালেহেতেন। তাৰ জন্মৰ পিছত বহুত দিনলৈ মই আপোনাৰ পৰা আঁতৰি আছিলো। আপোনাৰ সঙ্গ লাভৰ আকাংক্ষা বহুতো কমি গৈছিল। মঁচা কথা কবলৈ গলে আপোনাক আগৰ দৰে প্ৰাণ ভৰি ভালপোৱা নাছিলো মই। তাৰ কাৰণে দায়ী অৱশ্যে শিশুটি। তাক পোৱাৰ পিছত মোৰ মানসিক অস্থিৰতা কমি গ'ল। আপুনি স্বাধীন আৰু সুখী। গতিকে কি প্ৰয়োজন আপোনাক পোৱাৰ আকাংক্ষাৰে দিন ৰাতি এনেকৈ নিজে দহিপুৰি মৰাৰ? এতিয়া মই ইচ্ছামতে শিশুটিক আদৰ কৰিব পাৰো, মৰম কৰিব পাৰো। দুয়োজনৰে ভিতৰত মৰম ভাগ বাটোৱাৰ কৰাৰ প্ৰয়োজনবোধ নকৰিলো মই। আপোনাৰ কাৰণে যি অশান্তি ভোগ

কৰিছিলো সিও যেন লোপ পালে, এনে লাগিল। আপোনাৰ ফ্লেটলৈ যোৱাৰ লোভৰ পৰা মুক্তি পালো। কেৱল আপোনাৰ জন্মদিনত বগা গোলাপৰ উপহাৰ পঠিয়াইছিলো। আমাৰ প্ৰথম মিলনৰ দিনা আপুনিও মোক ফুলৰ উপহাৰ দিছিল।

যোৱা দহ এঘাৰ বছৰে আপুনি এবাৰো ভবা নাই যে কোনে আপোনালৈ এনেকৈ ফুল পঠিয়ায়। আপুনি নিজেও যে এজনী ছোৱালীক বগা গোলাপ উপহাৰ দিছিল সেই কথা মনত পৰেনে? নাজানো মনত পৰে নে নাই; হয়তো কোনোদিনেই সেই কথা নাজানিম। কিন্তু প্ৰতি বছৰে সেই এটা দিনত ফুল পঠোৱাৰ সৌভাগ্যই যথেষ্ট বুলি মানিছিলো। অন্ততঃ এটা দিন সেই অতীত স্মৃতিৰ বিলাসিতাত ডুব গৈ থাকিব পাৰিছিলো।

আমাৰ ল'ৰাটি আপোনাৰ ওচৰত অপৰিচিত হৈয়ে ব'ল। ইয়াৰ কাৰণে মই নিজেই নিজক দোষ দিওঁ। মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস যে আপুনি এবাৰ দেখিলেই তাক বৰ মৰম কৰিলেহেতেন। আঁঠৈ দেখি! সেই প্ৰথম দিনা টোপনি ভঙাৰ পিছত যেতিয়া সি হাঁহিলে তেতিয়া এনে লাগিল যেন এক মুহূৰ্ত্তৰ ভিতৰতে পৃথিবীৰ অন্ধকাৰবোৰ আঁতৰি গ'ল। তাৰ ক'লা চকুহাল ঠিক আপোনাৰ দৰেই আছিল। হাঁহিৰে ভবা চকুজুৰিৰে সি মোৰ পিনলৈ চাই থাকিছিল। প্ৰকাণ্ড এই পৃথিবীৰ পিনলৈও তাৰ দৃষ্টি গৈছিল। এবাৰ দেখিলেই তাক মৰম কৰিবৰ প্ৰবল ইচ্ছা জাগিছিল। বুদ্ধিৰ দীপ্তিৰে ভবা মুখখন সকলো সময়তে জ্বলম্বল কৰিছিল। আপোনাৰ ভাৱনাহীন খেলালী মনৰ বৈশিষ্ট্য শিশুটিৰ ভিতৰতো দেখা পাইছিলো। আপুনি যেনেকৈ মানুহৰ জীৱনলৈ খেলা কৰে সেইদৰে সিও খেলনাৰ লগত ঘণ্টাৰ পিছত ঘণ্টা নিমগ্ন আছিল। কিতাপ হাতত পৰিলেই তাৰ চেহেৰা সলনি হৈ গৈছিল। খুব ভাল পাইছিল সি কিতাপ পঢ়ি। তাৰ মাজত আপুনিৰে যেন পূৰ্ণজন্ম লাভ কৰিছিল। আপোনাৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্যবোৰ তাৰ মাজত প্ৰকাশ পাইছিল। তাৰ ক্ষেত্ৰতো আমোদ-প্ৰিয়তাৰ লগত আন্তৰিকতাৰ সংমিশ্ৰণ ঘটা মই দেখা পাইছিলো। তাৰ লগত আপোনাৰ সাদৃশ্যৰ লক্ষণবোৰ যিমানেই প্ৰকাশ হ'ল

সিমানাই মোৰ ভালপোৱাৰ গভীৰতা বুদ্ধি পালে। তাৰ লিখাপঢ়াৰ প্ৰতিও খুব মনোযোগ আছিল; ফৰাচী ভাষা ইমান বঢ়িয়াকৈ শিকিছিল যে মেগপাই চবাইৰ দৰে অনৰ্গল সেই ভাষাত কথা কব পাৰিছিল। শ্ৰেণীৰ ভিতৰত তাৰেই বহী কিতাপ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন আৰু সকলোতকৈ বেছি ফিট্‌ফাট আছিল। এবাৰ গৰমৰ বন্ধত তাক লৈ গ্ৰাদোৰ সাগৰৰ পাৰলৈ ফুৰিবলৈ গৈছিলো। ছোৱালীবোৰে তাক দেখিলেই বৈ গৈছিল আৰু তাৰ কেঁকোৰা চুলিত হাত বুলাই দিছিল। চেমাৰিঙলৈ গৈ যেতিয়া সি বৰফৰ ওপৰত গাড়ী চলাবলৈ ধৰিলে তেতিয়া প্ৰত্যেকজন মানুহেই তাক চাইছিল। সঁচাকৈয়ে মোৰ লৰাটি দেখিবলৈ যেনে ধুনীয়া আছিল তেনেকৈ তাৰ স্বভাৱ চৰিত্ৰও বৰ ভদ্ৰ আৰু নম্ৰ আছিল। প্ৰত্যেককে সি আকৰ্ষণ কৰিব পাৰিছিল। যোৱা বছৰ সি কলেজত ভৰ্তি হৈছিল; হোষ্টেলতে আছিল। কলেজৰ ইউনিফৰ্ম পিন্ধিব লাগিছিল সিহঁতে। অষ্টাদশ শতাব্দীৰ নাইটৰ দৰে ইউনিফৰ্ম, ককালৰ বেণ্টৰ তলত চুৰি বন্ধা। তেনে সাজপাৰেৰে তাক ইমান যে ধুনীয়া দেখাইছিল! আৰু এতিয়া সেই লৰাটিয়ে নতুন পোছাক পিন্ধি সোৱা শুই আছে। বিবৰ্ণ ওঁঠ, হাত দুখন অসংলগ্নভাবে বুকুত পৰি আছে। মোৰ বাচা এতিয়া শুই পৰিছে। এই টোপনি আৰু কেতিয়াও নেভাগিব।

মই কেনেকৈ মোৰ পুত্ৰক ইমান ভালদৰে লিখাপঢ়া শিকাইছিলো, কেনেকৈ সমাজৰ ওপৰ মহলাত সি প্ৰবেশৰ সুবিধা পালে এইবোৰ কথা ভাবি আপুনি নিশ্চয় আচৰিত হৈছে নহয়? ক'ৰপৰা পইচা-পাতি আহিছিল এই বিষয়েও আপোনাৰ মনত নানা প্ৰশ্নৰ উদয় হোৱাটো স্বাভাৱিক।

প্ৰিয়তম, আজি মই একো কথাই নুলুকাওঁ। লাজ মান কাটি কৰি থৈছো মই। গতিকে সকলো কথাই কম। আপুনি ঘিণ কৰি মুখ নুঘুৰায় যেন। মই নিজকেই বিক্ৰী কৰিছিলো। যদিও সাধাৰণ দেহোপজীৱিনীৰ দৰে বাস্তাই বাস্তাই ঘূৰি ফুৰা নাছিলো তথাপি দেহৰ বিনিময়ত উপাৰ্জন কৰিছিলো। মোৰ বন্ধু আৰু প্ৰেমিক সকলো ধনী আছিল। প্ৰথমে ময়েই তেওঁলোকক বিচাৰি

উলিয়াইছিলো। পিছত কিন্তু তেওঁলোকেহে মোক বিচাৰিছিল; কাৰণ মোৰ ৰূপৰ খ্যাতি সৰ্ব্বত্ৰ বিয়পি পৰিছিল। মইয়ে সুন্দৰী আছিলো সেইটো আপুনি লক্ষ্য কৰিছিলনে? মই যাবে সান্নিধ্যলৈ আহিছিলো সেয়ে মোৰ প্ৰতি একান্তভাৱে অনুৰক্ত আছিল। তেওঁলোক মোৰ প্ৰকৃত প্ৰণয়ী। কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰাত তেওঁলোকে কাৰ্পণ্য কৰা নাই। তেওঁলোক সকলোৰে পৰা মই ভালপোৱা লাভ কৰিছো। কেৱল আপোনাৰ পৰাহে একো নাপালো। অথচ আপোনাৰ বাহিৰেও অন্য কাকো মই ভালপাব পৰা নাই।

এই সৰল স্বীকাৰোক্তি শুনি মোক ঘিণ কৰিব নেকি? নিশ্চয় কৰে। কাৰণ মোৰ দুৰ্য্যোগৰ তাৎপৰ্য্য আপুনি নিশ্চয় বুজিব পাৰিব। মই যি কৰিছিলো সেই সকলো আপোনাৰ আৰু আপোনাৰ সম্মানৰ কাৰণেই যে, সেইটো আপুনিও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰিব। দাবিদ্ৰ্য যে কি জঘন্য বস্তু তাক মই হস্পিতেলত থাকোঁতে ভালকৈ বুজিলো। মই জানো, পৃথিৱীত যি সকল দুখীয়া আৰু পদ দলিত সিহঁতৰ সমাজত দুৰ্গতিৰ সীমা নাই।

আপোনাৰ এনে ধুনীয়া ল'ৰাটিয়ে বাস্তাৱ বিকৃত চৰিত্ৰৰ ল'ৰাৰ দৰে ডাঙৰ দীঘল হব আৰু বস্তিৰ অস্বাস্থ্যকৰ বায়ু সেৱন কৰি মানুহ হৈ উঠিব তেনে কথা কল্পনা কৰিও শিয়ৰি উঠিছিলো মই। সেই সুন্দৰ কোমল শিশুটিক কোনো অশ্লীল ভাষা শিকিবলৈ মই সুযোগ দিয়া নাই। লেতেৰা আৰু খহটা কপাহী কাপোৰ পিন্ধিলে তাৰ গাৰ কোমল আৰু সোণালী ৰঙৰ ছালৰ ক্ষতি হব বুলিও মই জানিছিলো। সংসাৰৰ সকলো ভাল ভাল বস্তু সি পাব লাগিব। আমোদ-প্ৰমোদ স্বচ্ছলতাৰ মাজতে সি মানুহ হৈ উঠক এয়ে আছিল মোৰ ইচ্ছা। মই বিচাৰিছিলো যে ল'ৰাটিয়ে আপোনাৰ আদৰ্শকে মানি চলক, আপুনি সমাজৰ যি উচ্চ স্তৰত বাস কৰে তাৰেই অনুৰূপ এখন জগত মই তাৰ কাৰণে সৃষ্টি কৰিবলগীয়া হৈছিল।

সেই কাৰণেই মোৰ দেহ মই পণ্যৰ দৰে বিক্ৰী কৰিবলগা হ'ল। এইটো অৱশ্যে আত্মত্যাগৰ কাহিনী বুলি নেভাবো মই। কাৰণ 'সম্ভ্ৰম', 'মৰ্যাদা' ইত্যাদি সামাজিক শব্দবোৰৰ কোনো মূল্যই নাছিল মোৰ

ওচৰত। প্ৰকৃতপক্ষে মোৰ শৰীৰটো আছিল একমাত্ৰ আপোনাৰ নিজস্ব সম্পত্তি। আপোনাৰ ভালপোৱাই নেপালো যেতিয়া, শৰীৰৰ পবিত্ৰতা বক্ষা পৰিল নে নষ্ট হ'ল সেই কথাত মোৰ কি লাভ-লোকচান? মোৰ প্ৰণয়ীসকলৰ নিবিড়তম অনুবাণেও মোৰ হৃদয় স্পৰ্শ কৰিব পৰা নাছিল, যদিও তাৰ ভিতৰত বহুতেই মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ পাত্ৰ আছিল। নিজৰ ভাগ্যৰ কথা ভাবি ভাবি সিহঁতৰ অতৃপ্ত প্ৰেমৰ প্ৰতি মোৰ পুতৌ জাগিছিল। এওঁলোকৰ সহৃদয়তাৰ তুলনা নাই। মৰম আদৰ দি দি ইহঁতে মোক নষ্ট কৰি পেলালে। সিহঁতৰ সশ্ৰদ্ধ বাধ্যতাত মই বিমুক্ত হৈছিলো। ইহঁতৰ ভিতৰত এজন আছিল বিপত্নীক। বয়স যথেষ্ট হৈছিল। প্ৰচুৰ সামাজিক প্ৰতিষ্ঠা আছিল তেওঁৰ। তেওঁৰ কাৰণেই মোৰ ল'ৰাটিয়ে কলেজত ভৰ্তি হবলৈ সুযোগ পায়। তেওঁ মোক বাৰে বাৰে বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল। তেওঁৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হলে আজি সংসাৰৰ সমস্ত আলা-যন্ত্ৰণাৰ পৰা নিষ্কৃতি পাই তেওঁৰ প্ৰাসাদোপম ঘৰত সুখৰ জীৱন নিৰ্বাহ কৰিব পাৰিলেহেতেন। উচ্চ মৰ্যাদা সম্পন্ন সেইজন অভিজাত ব্যক্তিক স্বামী হিচাপে গ্ৰহণ কৰিলে ময়ো লগে লগেই কাউণ্টেচৰ পদমৰ্যাদা লাভ কৰিলোহেতেন। অকল এয়ে নহয়। মোৰ ল'ৰাটিয়ে এজন অতি মৰমীয়াল পিতৃ পালেহেতেন আৰু মই পালোহেতেন এজন শান্ত, ধীৰ আৰু হৃদয়বান স্বামী। তেওঁ কষ্ট পাব বুলি জানিও মানুহজনৰ প্ৰস্তাৱ মই বাৰে বাৰে প্ৰত্যাখ্যান কৰিছো। মই কোনো বন্ধন বিচৰা নাছিলো। আপোনাৰ কাৰণেই মই নিজক মুক্ত কৰি ৰাখিবলৈ বিচাৰিছিলো। মোৰ অৱচেতন মনৰ আকাশত তেতিয়াও সেই কৈশোৰৰ স্বপ্ন ভাঁহি ফুৰিছিল। মই ভাবিছিলো যে এদিন নহয় এদিন আপুনি মোক আপোনাৰ ওচৰলৈ মাতি পঠিয়াব, অন্ততঃ এঘণ্টাৰ কাৰণে হলেও। এই সুন্দৰ সম্ভাৱনাৰ কথা ইমান বিশাল ৰূপত দেখিছিলো যে তাৰেই কাৰণে মই সকলোৰকমৰ প্ৰস্তাৱ বাতিল কৰি দিলো। কিন্তু কিয়? এইকাৰণেই যে নিজে মুক্ত হৈ থাকিলে আপুনি যেতিয়াই মাতে তেতিয়াই লৰি যাব পাৰিম। মোৰ সমস্ত নাৰী জীৱনটো এক বিলম্বিত প্ৰতীক্ষাৰ মাজতেই

কাটি গ'ল। কেৱল অপেক্ষা কৰি ৰলো আপোনাৰ আহ্বানৰ কাৰণে।

অৱশেষত সেই বহু প্ৰতীক্ষিত মুহূৰ্ত আহি উপস্থিত হ'ল। সকলোতকৈ আচৰিত কথা আপুনি সেই সম্পৰ্কে একোকে নেজানিলে। আপুনি মোক চিনিকে নাপালে। কোনোদিনেই মোক আপুনি চিনিব নোৱাৰিব—কোনোদিনেই। থিয়েটাৰৰ কনচাৰ্টত আৰু কত ঠাইত যে আপোনাক দেখা পাইছিলো। আপোনাক দেখাৰ লগে লগে মই আকুল হৈ পৰিছিলো, কিন্তু আপুনি মোৰ কাষেদিয়ে পাব হৈ গৈছিল যদিও মোক লক্ষ্যও কৰা নাছিল। মোৰ বাহ্যিক চহেৰাৰ পৰিবৰ্তন হৈছিল। সেই ভীতু সৰু ছোৱালীজনীৰ শৰীৰ আৰু মনত নাৰীত্বৰ বোল লাগিছে; এতিয়া এগৰাকী সুন্দৰী হিচাবে তাই প্ৰখ্যাত। এই সুসজ্জিতা নাৰী আৰু অকলশৰীয়া নহয়; সদায় প্ৰণয়প্ৰাৰ্থীৰ দ্বাৰা পৰিবেষ্টিত। এই ভয়াতুৰ ছোৱালীজনীক আপুনি আপোনাৰ শয়ন-কক্ষৰ আন্ধাৰত দেখা পাইছিল; গতিকে কেনেকৈ মোক চিনি পাব? কেতিয়াবা কেতিয়াবা মোৰ লগৰীসকলে আপোনাক অভিবাদন জনাইছিল। প্ৰত্যাভিবাদনৰ সময়ত আপুনি মোলৈকো চকু দিছিল। সেই দৃষ্টিত মিহলি হৈ আছিল চিনা অচিনাৰ ভদ্ৰতা আৰু শ্ৰদ্ধাৰ ভাব, পৰিচয়ৰ স্বীকৃতিবিহীন।

অস্বীকৃতিৰ এই আঘাত মই সহিব নোৱাৰিছিলো। মনত পৰিছে এবাৰৰ কথা। আমি একেটা প্ৰেক্ষাগৃহলৈ অপেক্ষা চাবলৈ গৈছিলো। ওচৰা-ওচৰি বহুত ছয়ো বহিছিলো। বাজনা আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে হলৰ লাইট ক্ষীণ হৈ আহিল। আপোনাৰ মুখ মই নেদেখা হলো। অকল আপোনাৰ উশাহৰ শব্দ শুনিছিলো। শব্দটো ইমান ওচৰৰ পৰা ভাঁহি আহিছিল যে মোৰ বাৰে বাৰে মনত পৰিছিল আপোনাৰ শয়ন কক্ষৰ কথা।

পৰ্দাৰ ঠিক ওচৰতে আছিল আপোনাৰ হাতখন। মুখখন তললৈ নমাই হাতখন স্পৰ্শ কৰিবৰ কাৰণে প্ৰবল আকাংক্ষা উপজিল। বাজনা থিমাৰেই বেছি হ'ল সিমাৰেই বাঢ়িল আকাংক্ষাৰ তীব্ৰতা। নিজক সংযত কৰিবৰ কাৰণে কঠোৰ সংগ্ৰাম কৰিলো মই। প্ৰথম

দৃশ্য শেষ হোৱাৰ পিছত মোৰ লগৰজনক কলো যে মই এইবাৰ ঘৰলৈ যাওঁ। অন্ধকাৰত ইমান ওচৰা ওচৰিকৈ আপোনাৰ লগত বহি অপেৰা চোৱাটো মোৰ পক্ষে অসম্ভৱ হৈ পৰিল। ইমান ওচৰ অথচ কিমান ব্যৱধান।

এইটো অৱশ্যে মোৰ শেষ সুযোগ নহয়। আকৌ এবাৰ এনে সুযোগ হৈছিল। প্ৰায় এবছৰমানৰ আগতে আপোনাৰ জন্মদিনৰ ঠিক পিছদিনাৰ কথা। আপোনাৰ জন্মদিনটো মোৰ কাৰণে আছিল এটি উৎসৱৰ দিন। বাতিপুৰা আপোনাৰ কাৰণে বগা গোলাপ কিনিবলৈ গলো। আবেলি ল'ৰাটিক লৈ ফুৰিবলৈ ওলাই গলো। ছয়ো একেলগে চাহ খালো। সন্ধিয়া ছয়ো থিয়েটাৰো চালো। মই ইচ্ছা কৰিছিলো যে ইয়াৰ গুঢ় অৰ্থ নেজানিলেও ল'ৰাটিয়ে এই বিশেষ দিনটো এক অৰ্থপূৰ্ণ বছৰেকীয়া তিথিৰ দৰে পালন কৰিবলৈ শিকক। ইয়াৰ পিছৰ দিনটো মই এজন যুৱক বন্ধুৰ লগত কটালো। ব্ৰাণ চহৰৰ এজন চহকী কাৰবাৰ কৰা লোক। কাৰখানাও আছিল তেওঁৰ। যোৱা ছবছৰ ধৰি মই তেওঁৰ লগতে আছিলো। মোক বৰ ভাল পাইছিল তেওঁ। বিয়াৰ প্ৰস্তাৱো দিছিল আৰু মই প্ৰত্যাখ্যান কৰিছিলো তেওঁৰ সেই প্ৰস্তাৱ। ইয়াৰ কাৰণে কি তেওঁ অৱশ্যে নেজানিছিল। মোৰ প্ৰতি তেওঁৰ অনুৰাগৰ অন্ত নাছিল। মুক্তহস্তে তেওঁ মোলৈ উপহাৰ পঠিয়াইছিল। তেওঁৰ লগতে সেইদিনা কনচাৰ্টলৈ গলো। বেস্তোৰালৈ গৈ বাতিৰ আহাৰ খোৱা শেষ কৰি মই প্ৰস্তাৱ কৰিলো “কোনো এটা নাচৰ হললৈ যাওঁ বলা।” সাধাৰণতে তেনে ঠাইলৈ যোৱাটো মই পছন্দ নকৰো। তেনে কৰিলে মোৰ কচিবোধত আঘাত লাগিছিল। কিন্তু কিয় জানো সেইদিনা মোৰ নাচৰ হললৈ যাবৰ বৰ ইচ্ছা হৈছিল। বেস্তোৰাৰ সকলোৱে অতি আগ্ৰহেৰে মোৰ প্ৰস্তাৱত মান্তি হ'ল। কিবা এটা অজ্ঞান কাৰণত প্ৰাণৰ আবেগত উদ্দীপ্ত হৈ পৰিলো মই। এনে লাগিছিল যেন কিবা এটা ঘটনা।

আমি সকলোৱে মিলি এটা নাচৰ হলত উপস্থিত হলোঁগৈ। প্ৰথমে অলপ চেম্পেইন খাই ললো। আনন্দৰ তীব্ৰতা ক্ৰমাৎ

বাঢ়িবলৈ ধৰিলে। লাহে লাহে যেন উন্মাদ অৱস্থা প্ৰাপ্ত হলো। আগেয়ে কেতিয়াও এনে হোৱা নাছিল। গিলাচে গিলাচে মদ খাবলৈ ধৰিলো। কোনোবাই প্ৰেমৰ গান গাইছিল, ময়ো সিহঁতৰ লগতে গাবলৈ ধৰিলো। ইমান উল্লাসিত হৈছিলো যেন নাচিমহে। এনে সময়তে মোৰ হাত ভৰি বৰফৰ দৰে ঠাণ্ডা হৈ গ'ল। মই দেখিলো যে কাষৰ এখন টেবুলত বন্ধু-বান্ধবসহ আপুনি বহি আছে। প্ৰশংসা আৰু লোভ আপোনাৰ দৃষ্টিত ফুটি উঠিছিল। আপোনাৰ সেই বিশেষ দৃষ্টিয়ে চিৰকাল মোক বোম্বাৰ্জিত কৰি তোলে—সমগ্ৰ দেহত শিহৰণ আনে। দহবছৰৰ পিছত এই প্ৰথম আপোনাৰ উত্তপ্ত দৃষ্টিৰ সোৱাদ পালো যদিও এইকথা মই ভালকৈ জানিছিলো যে প্ৰেমানুৰাগ বিকিৰণ কৰাটো আপোনাৰ স্বভাৱ। মই উত্তেজিত হৈ পৰিলো আৰু কঁপা হাতৰ পৰা পৰিবলৈ ধৰা গিলাচটো কথমপিহে ধৰি ৰাখিলো। সৌভাগ্যক্ৰমে মোৰ লগৰীয়াসকলে মোৰ এই ভাবান্তৰ লক্ষ্য নকৰিলে। সকলোৱে কেবল গানবাজনা, হাঁহি ফুৰ্ত্তিৰ মাজতে বুৰ গৈ আছিল।

বাহিৰত আপুনি বৈ আছিল। মোক দেখাৰ লগে লগে আপোনাৰ মুখমণ্ডল উদ্ভাসিত হৈ উঠিল। মোৰ ফাললৈ আগুৱাই আহিল আপুনি। এইবাৰ মই ভালকৈ বুজি পালো যে সেই পুৰণি দিনৰ ছোৱালীজনীক আপুনি চিনিব পৰা নাই। আজিও মই আপোনাৰ ওচৰত এজনী অপৰিচিতা নাৰীৰ বাহিৰে আন কোনো নহয়। মোক আপুনি সুধিলে—“তোমাৰ হাতত সময় আছেনে?” এই কথাৰ পৰা নিঃসন্দেহ হলো যে মোক বাতিটোৰ কাৰণে যি কোনোৰে ভাৰা কৰিব পৰা এজনী সাধাৰণ মাইকী মানুহ বুলি ভাবিছিল আপুনি। মই উত্তৰ দিলো—“এৰা সময় আছে মোৰ।” দহবছৰৰ আগতে এনেকৈয়ে অৰ্কালোকিত বাস্তৱত থিয় দি এই একেসুৰেই আপোনাৰ প্ৰস্তাৱত মান্তি হৈছিলো মই। আজিও বিনাদ্বিধাই সন্মতি দিলো। আপুনি আকৌ সুধিলে—“কোৱাচোন কেতিয়া তোমাক লগ পাব পাৰি?”

“যেতিয়াই বিচাৰে”—মই উত্তৰ দিলো।

আপুনি কাৰণেই এনেকৈ লাজমান কাটি কৰি মই সন্মত হলো।

ইমান সহজে সন্মতি দিয়া কাৰণে কিন্তু আপুনি অবাক হৈ মোলৈ চাই ব'ল। আপোনাৰ দৃষ্টিত আছিল কোঁতুহল আৰু সন্দেহ। আপোনাৰ এই মুখভঙ্গী নতুন নহয়; আগতেও দেখিছো মই। সংকোচভৰা এটি মুহূৰ্ত কটাই আপুনি পুনৰ সুধিলে—

“এতিয়া যাব পাৰিবা জানো?”

“পাৰিম, বলক বাক”—মই উত্তৰ দিলো।

হোটেলৰ এটা কমত মোৰ কোটটো এৰি থৈ আহিছিলো। সেইটো আনিবলৈ যাওঁ বুলি ভাবোতেই মনত পৰিল যে কোট আৰু অন্যান্য দুই এপদ বস্তু জমা বখা বচিদখন ব্ৰাণ চহৰৰ সেই বন্ধুজনৰ হাতত আছে। তেওঁৰ পৰা সেইখন বিচাৰিলে মঞ্চিলত পৰিম বুলি ভাবি উভতি যোৱাটো অসম্ভৱ হ'ল। আপোনাৰ সঙ্গলাভৰ কাৰণে কিমান দিন প্ৰতীক্ষা কৰিছিলো কওকচোন? এতিয়া যদি সেই সুযোগ মাটি হৈ যায়? গতিকে হোটেললৈ উভতি নোযোৱাটোকে স্থিৰ কৰিলো। গাৰ কাপোৰখন ভালকৈ মেৰাই লৈ কুঁৱলীৰে ভৰা অন্ধকাৰত ভৰি দিলো। কোটটো হোটেলতে পৰি ব'ল। আনকি ব্ৰাণ চহৰৰ সেই বন্ধুৰ প্ৰতি অবিচাৰ কৰিবলৈকো কুঠাবোধ নকৰিলো। যোৱা কেইবছৰমান তেওঁৰ লগতে আছিলো মই। সকলোৰে সমুখত হঠাৎ এইদৰে স্থান ত্যাগ কৰাৰ ফলত তেওঁৰ বন্ধু বান্ধবসকলে তেওঁক কি ভাবিলে কব নোৱাৰো। হয়তো বৰ বেয়া অৱস্থাত পেলাই আহিলো তেওঁক। হয়তো তেওঁলোকে ভাবিছিল “এওঁ আকৌ কেনে ধৰণৰ বন্ধিতা, এজন অচিন মানুহৰ ইঙ্গিততে প্ৰণয়ীক এৰি থৈ গ'ল।” এজন সং বন্ধুৰ প্ৰতি যে মই অত্যন্ত হীন আৰু অকৃতজ্ঞ ব্যৱহাৰ কৰিলো সেই সম্পৰ্কে সম্পূৰ্ণ সজাগ আছিলো মই। মই জানিছিলো যে মোৰ এই অমৰ্জনীয় তুলৰ কাৰণে মই তেওঁক চিৰজীৱনৰ কাৰণে আঁতৰলৈ থেলি দিলো। মই যে নিজৰ জীৱন লৈয়ো ল'ৰা-ধেমালি কৰিছো সেই বিষয়েও সচেতন। কিন্তু আপোনাৰ সঙ্গমুখৰ যি অপ্ৰত্যাশিত সুযোগ লাভ কৰিলো তাৰ তুলনাত বন্ধুত্ব অথবা মোৰ জীৱনৰ কোনো মূল্যই নাছিল। আজি সকলো শেষ হৈ গৈছে যেতিয়া আপোনাৰ ওচৰত একো কথা লুকুৱাব

খোজা নাই মই। আপোনাক ইমান বেছি ভাল পাইছিলো যে মৃত্যু শয্যাত শুই শুই আপোনাৰ আহ্বান শুনিলেও মই লৰি আহিলো—হেতেন আপোনাৰ কাষলৈ।

টেক্সিৰে আপোনাৰ ঘৰলৈ আহিলো আমি। সেই পুৱনি পৰিবেশলৈ পুনৰ উভতি আহিলো। আনন্দত আত্মহাৰা হৈ পৰিলো মই। সেই কথা বৰ্ণনা কৰিবৰ ভাষা নাই মোৰ। দহবছৰৰ আগৰ ভাবোচ্ছ্বাসে মোক উতলা কৰি তুলিলে। স্মৃতি বিজড়িত অতীতটো মোৰ কাৰণে দূৰৰ বাস্তৱ নাছিল। মই একেলগে অতীত আৰু বৰ্তমানত বাস কৰিছিলো। মোৰ সমগ্ৰ সত্তা আপোনাৰ মাজত পৰিপূৰ্ণভাবে মিহলি হৈ গৈছিল। আপোনাৰ ঘৰটো আকৌ দেখিলো। বিশেষ কোনো পৰিবৰ্তন চকুত পৰা নাছিল। দুই এখন ছবিৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। কিতাপ কিন্তু আগতকৈ বহুত বেছি দেখা যেন লাগিল। দুই এপদ নতুন আচৰাবত চকু পৰিল। লেখা টেবুলৰ ফুলদানিত বগা গোলাপ—মই উপহাৰ দিয়া সেই গোলাপ কেই পাহ। আগদিনা ময়েই স্মৃতিচিন হিচাবে সেইখিনি পঠিয়াইছিলো আপোনালৈ। অথচ আপুনি মোৰ কথা একেবাৰেই পাহৰি গৈছিল। এতিয়াও যেতিয়া আপুনি মোক আলিঙ্গনাবদ্ধ কৰি ৰাখিলে তেতিয়াও মই আপোনাৰ অপৰিচিতা হৈয়ে থাকিলো। কিন্তু মই দিয়া ফুলখিনি যে সজাই ৰাখিছে সেই কথাত বেচ সান্তনা আৰু স্বস্তি পালো।

আপোনাৰ লগত গোটেই ৰাতি কটালো। উন্মাদনাপূৰ্ণ সেই ৰাতিটো মোৰ জীৱনৰ অতি স্মৰণীয় চিন এটি। আপোনাৰ দেহৰ স্পৰ্শ উপভোগ কৰাৰ সময়ত মোৰ ধাৰণা স্পষ্ট হ'ল যে আপোনাৰ প্ৰেম নিবেদনত অকুপণতাৰ প্ৰকাশ থাকিলেও আপুনি আপোনাৰ স্বভাৱৰ বাহিৰলৈ যোৱা নাই। এগৰাকী দেহোপজীৱিনী আৰু এগৰাকী প্ৰেমিকাৰ প্ৰতি আপোনাৰ অনুৰাগৰ গভীৰতা একেই। হোটেলৰ পৰা এগৰাকী অচিনাকী নাৰীক মাতি আনিলে যদিও তেওঁৰ প্ৰতি ভদ্ৰতা আৰু ভালপোৱা প্ৰদৰ্শনত কোনো ক্ৰটি নঘটিল। আপোনাৰ চৰিত্ৰৰ দ্বিবিধ বৈশিষ্ট্যৰ কথা মোৰ অজ্ঞাত নাছিল। বুদ্ধিদীপ্ত প্ৰেমৰ লগত দৈহিক কামনাৰ সংমিশ্ৰণ ঘটিছিল আপোনাৰ চৰিত্ৰত। সেই কাৰণেই

সকলকালে পৰা আপোনাৰ প্ৰতি মই ইমান আকৃষ্ট হৈ পৰিছিলো। সেই এটা বিশেষ মধুৰ যুহুৰ্তৰ উত্তেজনাৰ মাজত নিজৰ অস্তিত্বক এনেকৈ নিঃশেষ কৰি মিলাই দিয়া মানুহ মই আগতে কতো দেখা নাছিলো। সময় পাব হৈ যোৱাৰ লগে লগে আপোনাৰ দ্বিতীয় বৈশিষ্ট্যটি প্ৰকাশ হ'ল। আপুনি সকলো পাহৰি গ'ল। পাহৰণিৰ ঘন কুঁৱলীয়ে অঙ্গপ আগৰ অতীতটো কেউফালৰ পৰা ঢাকি পেলালে। কুঁৱলীৰ সেই আৱৰণ কোনোদিনেই অপসাৰিত ন'হ'ল, কিন্তু মই নিজেও যে নিজক হেৰুৱাই পেলাইছিলো। এই অন্ধকাৰত আপোনাৰ শয্যাসজ্জিনী হোৱা এই নাৰী কোন? তেওঁ জানো আপোনাৰ প্ৰেমমুগ্ধা সেই কিশোৰী? আপোনাৰ সন্তানৰ মাতৃ? সঁচাকৈয়ে মই জানো আপোনাৰ অপৰিচিতা এগৰাকী নাৰী মাত্ৰ। এনে এটা আচৰিত বাতিৰ বিস্ময় কাটি যোৱাৰ আগতে মনত হ'ল—সকলো যেন মোৰ চিনাকি, নহয় সকলো যেন নতুন। মনে মনে মই প্ৰাৰ্থনা কৰিবলৈ ধৰিলো, আজিৰ এই পৰম আনন্দ যেন জীৱনত স্থায়ী হৈ থাকে। কিন্তু যথাৰীতি সেইনিশা শেষ হৈ গ'ল।

পিছদিনা শুই উঠোতে বহুত গলম হ'ল। আপুনি পুৱাৰ আহাৰ খাই যোৱাৰ কথা কলে। একান্ত নিৰ্জনত খোৱাৰ টেবুলত বহি আমি বহুতো কথা আলোচনা কৰিলো। আগবদৰেই আজিও আপোনাক বিনয়ী আৰু ভদ্ৰ যেন লাগিল। কথাৰ মাজত কোনো অহেতুক প্ৰশ্ন নকৰিলে। এবাৰো মুসুধিলে মই কোন, ক'ত থাকো, মোৰ নামেই বা কি। কোনো কোঁতুহল নাই আপোনাৰ। আপোনাৰ মনত মোৰ এই সাক্ষাৎ এটা অতি সাধাৰণ ঘটনাৰ বাহিৰে অন্য একো নহয়। নাম পৰিচয়হীন এগৰাকী বাস্তৱ তিৰোতাৰ দৰেই আপোনাৰ ওচৰলৈ আহিলো আৰু আঁতৰি আহিলো। বাতিটো শেষ হোৱাৰ লগে লগে স্মৃতিৰ সকলো চিন লুপ্ত হৈ গ'ল।

আলোচনা প্ৰসংগত আপুনি কৈছিল যে বিদেশ যাত্ৰাৰ কাৰণে আপুনি প্ৰস্তুত হৈছে। উত্তৰ আফ্ৰিকাত দুই তিনিমাহ ফুৰি ফুৰিব। এই ঘোষণাৰ মাজত যেন মোৰ মৃত্যুৰ বীজ লুকাই আছিল। আপোনাৰ ভৱিত পৰি কবলৈ মন গৈছিল—“মোকো

আপোনাৰ লগত লৈ বলাক। এই দীৰ্ঘ প্ৰতীক্ষাৰ পাছত আপুনি মোক চিনিবলৈ সুযোগ পাব।” কিন্তু কোৱা আৰু নহ'ল। মোৰ ভীৰুতা আৰু দুৰ্বল মনে তাত বাধা জন্মালে। মই মাত্ৰ কলো—“বৰ দুখৰ কথা।” যুহু হাঁহি আপুনি আকৌ কৈছিল—“তুমি সঁচাকৈয়ে দুখ পালা নেকি?”

এক যুহুৰ্তৰ কাৰণে বোধকৰো মই উন্মাদপ্ৰায় হৈছিলো। এইবাৰ উঠি বহিলো আৰু স্থিৰ দৃষ্টিৰে আপোনালৈ চাই বলো। তাৰপিছত আপোনাক কলো—“মই যাক ভাল পাওঁ তেওঁ সদায়েই বিদেশলৈ ফুৰিবলৈ যায়।” ভাবিলো এইবাৰ হয়তো আপোনাৰ ঠিক মনত পৰিব মোৰ কথা; কিন্তু আপুনি অলপ হাঁহি সান্তনা দিয়াৰ সূৰত কলে—“যায় যদিও, তেওঁ কিছুদিনৰ পিছতে উভতি আহে কিন্তু।”

“এৰা, ঠিকেই কৈছে; কিন্তু তেওঁ উভতি আহি আৰু মোৰ কথা মনত নাৰাখে।”

মোৰ কথাখিনি অতি আবেগপূৰ্ণ আছিল—আপুনি শুনি যেন অতিভূত হ'ল। ইয়াৰ পাছত মোলৈ অতি সংবেদনশীল দৃষ্টিৰে চাই ব'ল আপুনি। মোৰ কান্ধত হাত থৈ কলে—“ভাল বস্তুবোৰৰ কথা মানুহে নাপাহৰে। তোমাৰ কথা মোৰ মনত থাকিব।” অতি মনোযোগী হৈ আপুনি মোক পৰ্য্যবেক্ষণ কৰিবলৈ ধৰিলে, যেন মনৰ কেনভাচত মোৰ ছবিখন চিৰকালৰ কাৰণে অঙ্কিত কৰিবলৈছে চেষ্টা কৰিছে। ইমান গভীৰভাবে মোৰ তিতবখন পৰ্য্যবেক্ষণ কৰা কাৰণেই ভাব হ'ল যে এইবাৰ হয়তো বিস্মৃতিৰ ঘোৰ কাটি গৈছে আপোনাৰ। এইবাৰ নিশ্চয় মোক চিনি পাব। মনে মনে কলো—“এইবাৰ মোৰ কথা মনত পৰিব, নিশ্চয় মনত পৰিব।” মনৰ আশা তীব্ৰ হৈ পৰিল।

কিন্তু শেষলৈকে মই আপোনাৰ কাষত অপৰিচিতা হৈয়ে বলো। বোধকৰো অপৰিচয়ৰ অন্ধকাৰ সেই সময়ত আৰু বেছি হ'ল। কাৰণ অলপ পিছতে আপুনি যি কাণ্ড কৰিলে তাক দেখি মই স্তম্ভিত হৈ পৰিলো। আপোনাৰ প্ৰেমৰ আতিশয্যাত মোৰ চুলি আউলী বাউলী হৈ পৰিছিল। আয়নাৰ সমুখত বহি চুলি আচুৰি থাকোতে দেখিলো অপৰিচিতাৰ প্ৰেম

যে আপুনি লুকাই লুকাই মোৰ হাতমোজাৰ ভিতৰত টকা স্তম্ভুৱাই দিছে। লাজ্জ অপমানত মই মৰাৰ অৱস্থা। চকুপানীক বাধা দিব নোৱাৰিলো। আপোনাৰ গালত চৰ বহুৱাই দিয়াৰ প্ৰবল ইচ্ছাক বাধা দিয়া অসম্ভৱ হৈ পৰিল। ময়ে সেই নাৰী যি সৰুৰে পৰা আপোনাৰ প্ৰেমাসক্তা আৰু আপোনাৰ সন্তানৰ জননী। আপোনাৰ লগত বাতি কটোৱাৰ কাৰণে তেওঁকেই আপুনি লুকাই লুকাই দাম দিবলৈ ধৰিছে। আপুনি মোক এগৰাকী বাৰাঙ্গনা বুলি ধৰি লৈছে। আপুনি যে মোক পাহৰি গৈছে, সেইটোৱে মোৰ একমাত্ৰ শাস্তি নহয়। আপোনাৰ ওচৰত দেহটো বিক্ৰী কৰি তাৰ দাম লোৱাৰ হীনতাখিনিও মোৰ ওপৰত জাপি দিবলৈ বিচাৰিছে আপুনি। বস্তু বাহানিবোৰ সামৰি স্তম্ভুৱি ল'ৰালবিকৈ আঁতৰি যাবৰ ইচ্ছা হ'ল। দুখৰ বোজা অসহনীয় হৈ পৰিছিল। টুপীটো বিচাৰিলো। দেখিলো আপোনাৰ লেখা টেবুলৰ ওপৰত পৰি আছে, কাষৰ ফুলদানিত ফুল। আকৌ এবাৰ মনত পেলাবলৈ চেষ্টা কৰি কলো—“এটা বগা গোলাপ মোক দিবনে?”

“নিশ্চয় দিম”—এইবুলি আপুনি গোটেইখিনি ফুল মোৰ হাতত তুলি দিলে।

মই সুধিলো—“এইবোৰ ফুল নিশ্চয় এনে এগৰাকী ছোৱালীয়ে উপহাৰ দিছে যে আপোনাক খুব বেছি ভাল পায়। নহয় জানো?”

“হবও পাৰে; কিন্তু এইবোৰ কোনে পঠিয়াইছে মই নাজানো। সেই কাৰণে এই ফুলনিখন মোৰ বৰ মৰমৰ।”

আপোনাৰ ওপৰত গভীৰ দৃষ্টি থৈ মই কলো—“যেয়ে ফুল পঠিয়াইছে তেওঁক হয়তো আপুনি চিনি পাইছিল, এতিয়া কিন্তু পাহৰি গৈছে।” আপোনাৰ মুখমণ্ডলত বিস্ময়ৰ ভাব ফুটি উঠিল। মই গভীৰভাবে আপোনাক নীৰিক্ষণ কৰিলো। মনে মনে নিজকে কলো—“এতিয়াও মোৰ কথা মনত নপৰিল? বোধকৰো পৰিছে। নিশ্চয় তেওঁ মোক চিনি পাইছে।” সমস্ত দেহ মনে ইয়াকে বিচাৰিছিল। কিন্তু পানীত ডুবা মাহুহৰ যেন শেষ কুটাগছো আঁতৰি গ'ল। আপোনাৰ ওঁঠত আন্তৰিকতাৰ হাঁহি লাগিয়ে আছিল, কিন্তু

নাছিল তাত স্বীকৃতিৰ চিন। শেষবাৰৰ কাৰণে আপুনি মোক মৰম কৰিলে, কিন্তু তথাপি চিনাকি পৃথিবীৰ বাহিৰতে পৰি বলো মই।

চকুপানী ধাৰাসাবে বাগৰি আহিছিল। আপুনি যাতে দেখা নাপায়, তাৰ কাৰণে ল'ৰালবিকৈ ওলাই আহিলো। ছবমূৰকৈ ওলাই আহোঁতে আপোনাৰ ভৃত্যজনৰ গাত খুন্দা খাই বাগৰি পৰিছিলো। সি একাষৰীয়া হৈ ছুৰাৰখন খুলি দিলে। সেই সময়তে মই তালৈ চালো। মই নিঃসন্দেহ হলো যে সি মোক চিনি পালে। সেই তাহানি দেখাৰ পাচত এইবাৰ সি মোক প্ৰথম দেখিলে। এক মূহূৰ্ত্তৰ ভিতৰতে সি মোক যিমান বুজি পালে, আপুনি গোটেই জীৱন ধৰিও সেইখিনি বুজিব নোৱাৰিলে। প্ৰত্যেকে মোক খাতিৰ কৰিবলৈ উদ্গ্ৰীব। একমাত্ৰ আপুনিহে মোক পাহৰি গ'ল। পৰিচয়ৰ স্বীকৃতি কেৱল আপোনাৰ পৰাইহে আদায় কৰিব নোৱাৰিলো।

আমাৰ ল'ৰাটি এতিয়া মৃত অৱস্থাত পৰি আছে। পৃথিবীত মোক ভাল পাবলৈ আৰু কোনো বাকী নৰ'ল। এই বিৰাট সংসাৰত আপোনাৰ বাহিৰে অন্য কাৰো কথাই ভাবিবও পৰা নাই মই। কিয়, তাত কি লাভ? মইতো আজিলৈকে আপোনাৰ ওচৰত ধৰা নপৰিলো! শিলৰ ওপৰেদি খোজ কঢ়াৰ দৰে মোৰ ওপৰেদি গুচি গ'ল অথচ মোক দেখাই নাপালে। কেৱল অনন্তকালৰ কাৰণে আপোনাৰ অপেক্ষাত থাকিবলৈ এৰি দিলে। ইমানদিনে ভাবিছিলো, আপোনাক মই পলাই যাবলৈ দিয়া নাই—আমাৰ সন্তানৰ মাজত আপুনি বন্দী হৈ আছে। কিন্তু এতিয়া? সিয়ে আৰু নাই। অন্ধকাৰ নিশা নতুন যাত্ৰাপথত সি খোজ দিলে—মোৰ পৰা পলাই গ'ল চিৰদিনৰ কাৰণে। এনে ঠাইলৈ গ'ল য'ৰ পৰা সি কেতিয়াও উভতি নাহে। ময়ো উভতি আহিলো এক নিঃসঙ্গ নিৰ্মম জীৱন পৰিধিলৈ। আপোনাৰ পৰা একোকে নাপালো। এটা সন্তান, এঘাৰি মুখৰ কথা, এলাইন লিখনি—নাই, একোৱেই নাপালো মই। আনকি আপোনাৰ স্মৃতিৰ পৰাও বিলুপ্ত হৈ পৰিলো। কোনোবাই যদি আপোনাৰ আগত মোৰ নাম উল্লেখ কৰিও কথা কয় তেতিয়াও আপুনি ভাবিব যে মই এগৰাকী অচিনাকি

নাৰী মাথোন। আপোনাৰ ওচৰতেই মই মৃত্যু যেতিয়া মই সচাসৰ্চিকৈ
মৰাই উচিত নহয় জনো?

আপোনাক মই অৱশ্যে অপৰাধী কৰিব খোজা নাই। আপোনাৰ
আনন্দময় জীৱনত দুখৰ বোজা লৈ প্ৰবেশ কৰাৰ কোনো অভিপ্ৰায়
মোৰ নাই। ভয় নাই, কোনো জুলুম নিদিওঁ মই আপোনাক।
কেৱল এই চিঠিখন পঢ়িবৰ কাৰণে আপুনি ধৈৰ্য্য ধৰিব লাগিব।
ল'ৰাটো মৃত অৱস্থাত পৰি আছে। মাত্ৰ এবাৰৰ কাৰণে সমস্ত
কথা খোলাখুলিকৈ কবলৈ দিয়ক। নৈশকৰ কঠিন পাথৰটো ইমানদিনে
মোৰ বুকুত পৰি আছিল। সেইটো এতিয়া আঁতৰাই থৈছো কেৱল
আপোনাৰ লগত কথা পাতিবৰ কাৰণে। এয়ে মোৰ প্ৰথম আৰু
শেষ কথা। ইয়াৰ পিছত বিস্মৃতিৰ অন্ধকাৰত বিলীন হৈ যাম।
মুখৰ মাত নীৰৱ হৈ যাব। যিমান দিনলৈ জীয়াই থাকো সিমান
দিন মোৰ কোনো কথাই আপোনাৰ কাণত নপৰিব। উত্তৰাধিকাৰসূত্ৰে
এই চিঠি যেতিয়া আপোনাৰ হাতত পৰিব তেতিয়া আৰু মই
এই পৃথিৱীত নাথাকে—চিৰকাললৈ বিদায় লম। হয়তো তেতিয়া
আপুনি মোক মাতিব। সেই এবাৰৰ কাৰণেই মই অবিশ্বাসিনী
হব লাগিব। কাৰণ মৰণৰ কোলাত যি নাৰীয়ে আশ্ৰয় লৈছে তেওঁ
আপোনাৰ আহ্বানত সঁহাৰি দিব নোৱাৰিব। কোনো ছবি নাইবা
স্মৃতি চিন মই এৰি নাযাওঁ। আপুনিওটো মোৰ কাৰণে একো
বখা নাই। মোক চিনিয়েই নাপায় আপুনি। এই ভাগ্য লৈ জন্মিছিলো
মই। মৃত্যুৰ পিছতো মোৰ ভাগ্যৰ কোনো পৰিবৰ্ত্তন নঘটিব। শেষ
মুহূৰ্ত্ততো মই আপোনাক নামাতো। মোৰ নাম আৰু পৰিচয় গোপন
ৰাখি আপোনাৰ পৰা বিদায় লম। মৃত্যু মোৰ কাৰণে সহজ হৈ
আছিল। কাৰণ ইমান দূৰত থাকি আপুনি এই মৃত্যু যন্ত্ৰণাৰ কথা
অনুভৱ কৰিব নোৱাৰিব। আপুনি কষ্ট পোৱা হলে এই মৃত্যু মোৰ
কাৰণেও বৰ অসন্তুৰ হ'লহেতেন।

আৰু লিখিব নোৱাৰা হৈছো। মূৰটো টনটনাইছে, হাতভৰিবোৰ
বিঘাইছে; বোধকৰো জ্বৰ উঠিছে। এইবাৰ শুৱলৈ বিচাৰো মই।
হয়তো অলপ পিছতে সকলো শেষ হৈ যাব। ল'ৰাটোক ইয়াৰ

পৰা আঁতৰাই লৈ যোৱাৰ শেষ দৃশ্যটো হয়তো মই চাব নেলাগিব।
ভাগ্য এইবাৰ বোধকৰো মোৰ প্ৰতি সুপ্ৰসন্ন হব। নাই, হাত
নচলে আৰু। বিদায় প্ৰিয়তম—বিদায়। আপুনি মোৰ শত সহস্ৰ
ধন্যবাদ গ্ৰহণ কৰক। যি ঘটি গ'ল তাতকৈ একো ভাল ঘটনাটো
সন্তুৰ নাছিল। শেষ নিশ্বাস লোৱাৰ আগলৈকে মই আপোনাৰ
ওচৰত কৃতজ্ঞ থাকিম। সকলো কথা যে আপোনাক কৈ যাৰ
পাবিলো তাৰ কাৰণে মোৰ আনন্দৰ সীমা নাই। উপলব্ধি কৰিব
নোৱাৰিলেও এতিয়া নিশ্চয় জানিব পাৰিছে যে কিমান গভীৰভাবে
আপোনাক ভাল পাইছিলো মই। এনে ভালপোৱা আপোনাৰ বুকুৰ
বোজা হবলৈ দিব নোৱাৰি। আপোনাক মই হতাশ কৰা নাই কাৰণে
কৃতার্থ হৈছো, লগতে সান্ত্বনাও পাইছো। আপোনাৰ সুখী জীৱনত
কোনোবাকমৰ পৰিবৰ্ত্তন নহাই স্বাভাৱিক। মোৰ মৃত্যুৱে আপোনাৰ
কোনো ক্ষতি কৰিব নোৱাৰে বুলি ভাবিও নিশ্চিত হৈছো।

কিন্তু আপোনাৰ জন্মদিনত আৰু কোনে বগা গোলাপৰ উপহাৰ
পঠাব? ফুলদানিটো যে শূণ্য হৈ থাকিব! মোৰ এটা অনুৰোধ
আছে। আপুনি ৰাখিবনে? এইটোৱে মোৰ প্ৰথম আৰু শেষ
অনুৰোধ। অন্ততঃ মোৰ কথা ভাবি এই অনুৰোধটো ৰাখিবৰ
চেষ্টা কৰিবনে? আপোনাৰ জন্মদিনত যেন ফুলদানিটো শূণ্য
হৈ নাথাকে। গোলাপ ফুলেৰে সেইটো সজাই ৰাখিব দেই।
মৃত প্ৰিয়জনৰ কল্যাণ কামনাৰ কাৰণে যেনেকৈ সকলোৱে গীৰ্জাৰ
প্ৰাৰ্থনা সভাত যোগদান কৰে তেনেকৈ আপুনিও যেন আপোনাৰ
জন্মদিনটো অনুষ্ঠানিক ভাবে পালন কৰে। এই দিনটোতে মানুহে
নিজৰ কথা নিজে ভাবে। মোৰ আৰু ভগবানৰ ওপৰত আস্থা
নাই। গতিকে মোৰ কাৰণে গীৰ্জালৈ গৈ প্ৰাৰ্থনা সভা আয়োজন
কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। মোৰ নিৰ্ভৰশ্বল হ'ল একমাত্ৰ আপুনি।
আপোনাৰ মাজতে মই জীয়াই থাকিব বিচাৰো। বছৰৰ সেই এটা
দিনত একান্ত নিৰলাত মোৰ সমস্ত আশা আকাংক্ষাই, প্ৰেম
ভালপোৱাই বাস্তৱ দেহ লাভ কৰক—এয়ে কামনা। এনেকৈ গভীৰ
নীৰবতাৰ মাজতেইতো মোৰ জীৱন অতিবাহিত হৈ গৈছে। প্ৰিয়তম!
মোৰ অনুৰোধ, আপুনি এইখিনি কৰিব। ইয়াৰ বাহিৰে মোৰ

অন্য কামনা একোৰেই নাই। 'মোৰ প্ৰথম আৰু শেষ অনুৰোধটিয়ে যেন স্বীকৃতি পায়। অজস্ৰ ধন্যবাদ। আপুনিয়ে মোৰ একমাত্ৰ প্ৰেমাস্পদ কেৱল আপোনাকে মই প্ৰাণভৰি ভালপাওঁ। এতিয়া বিদায় প্ৰিয়তম চিৰ বিদায়।”

ঔপন্যাসিকৰ অসাব হাতৰ পৰা চিঠিখন খহি পৰিল। বহুত সময় ধৰি তেওঁ গভীৰ চিন্তাত নিমগ্ন হৈ ব'ল। এৰা, বহুত কথা যে তেওঁৰ মনত পৰিছে। সকলো অস্পষ্ট, ধূৱলী-কুঁৱলী। এইটো ফ্লেটৰ ওলোটো পিনৰ ফ্লেটত এজনী সৰু ছোৱালী আছিল। ছোৱালীজনীক ধীৰে ধীৰে ডাঙৰ হোৱাও দেখা মনত পৰে। এৰা এবাৰ নৃত্যানুষ্ঠানৰ পৰা এগৰাকী অচিনাকি মহিলাক তেওঁ মাতি অনাটোত সঁচা; কিন্তু এতিয়া সকলো অস্পষ্ট, সকলো ধূৱলী কুঁৱলী।

এটা এটাকৈ বহুতো ছায়ামূৰ্ত্তি উপস্থিত হ'ল — ইটোৱে সিটোক অনুসৰণ কৰিছে; কিন্তু তাৰপৰা তেওঁ কোনো এটা সম্পূৰ্ণ মূৰ্ত্তি গঢ়ি তুলিব নোৱাৰিলে। অসংখ্য স্মৃতিৰ টুকুৰা ভাঁহি ফুৰিছে; অনুভৱ কৰিব পাৰিছে যদিও স্মৰণ কৰিব পৰা নাই একোকে। জীৱনৰ কোনো কোনো সময়ত মূৰ্ত্তিবোৰ তেওঁৰ ওচৰলৈ আহিছিল সঁচা, সেইবোৰ তেওঁ পৰিস্কাৰভাৱে দেখাও পাইছিল। তথাপি যেন সেইবোৰ বাস্তৱ নহয়—স্বপ্নৰ ছবি, অলীক, অবাস্তৱ। ফুলদানিটোলৈ চালে তেওঁ। সেইটো একেবাৰে শূণ্য—এটিও ফুল নাই তাত আগতে তেওঁৰ জন্মদিনত সেইটো কেতিয়াও শূণ্য হৈ থকা নাছিল। তেওঁৰ সন্মুখত এখন দুৱাৰ যেন উন্মুক্ত হ'ল দুৱাৰখন দেখা নগ'ল সঁচা, কিন্তু তেওঁৰ এনে লাগিল যেন সেই দুৱাৰেদি অন্য এক পৃথিৱীৰ পৰা এজাক বতাহ সোমাই আহিছে আৰু তেওঁৰ নিৰাপদ ঘৰত আচাৰ খাই পৰিছে। তেওঁ কঁপি উঠিল। ইমান শীতল এই বতাহ, ইমান দূৰন্ত। ই অকল মৃত্যুৰ বাতৰিয়ে বহন কৰি অনা নাই; আনিছে মৃত্যুহীন প্ৰেমৰ স্মৰণীয় সংবাদ। সেই অপৰিচিতা নাৰীৰ কথা ভাবি তেওঁৰ বুকুত তোলপাৰ লাগিল। নিজৰ অন্তৰত তেওঁ এটা বস্তুৰ অস্তিত্ব উপলব্ধি কৰিলে যি দেহহীন; কিন্তু অনুৰাগসিক্ত। সেইটো দূৰৰ পৰা ভাঁহি অহা কৰণ মধুৰ সংগীতৰ দৰেই লাগিল তেওঁৰ।